

ISSN 2810 – 1995

ISSN – L 2810 - 1995

CATEDRA
SUPLIMENT

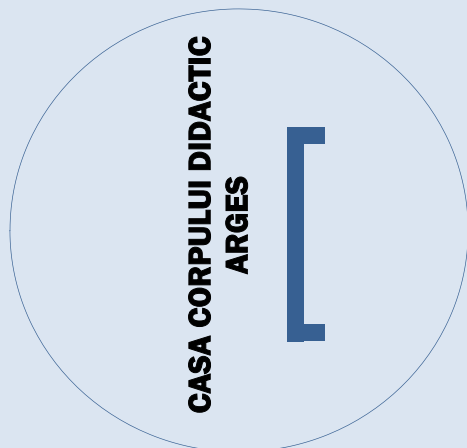
Publicație periodică de informație și cultură - ediție nouă online

Formează-te și vei putea forma!

CUPRINS

COPILĂRIA – ÎNCEPUTUL TUTUROR VISURILOR.....	3
COPILĂRIA – ÎNCEPUTUL POVEȘTII FIECĂREI VIEȚI.....	5
COPILĂRIA- TĂRÂM DE BASM.....	6
COPILĂRIA ÎN POVEȘTI.....	7
COPILĂRIA, CEL MAI FRUMOS ANOTIMP!.....	9
COPILĂRIA – UN BASM FĂRĂ SFÂRȘIT.....	11
COPILĂRIA- POVESTE DE SUFLET - Studiu de specialitate.....	12
COPILĂRIA, TĂRÂM DE BASM.....	14
COPILĂRIE DE IERI ȘI DE AZI - studiu de caz.....	16
COPILUL ȘI LUMEA MUZICII.....	17
ASCULTAREA LA COPII. CUM O CULTIVĂM?.....	19
COPILĂRIA – TĂRÂM DE POVESTE.....	21
JOCUL ȘI IMPORTANȚA ACESTUIA ÎN COPILĂRIE.....	22
JOCUL ȘI IMPORTANȚA LUI ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE.....	24
LEADERSHEEP ÎN EDUCAȚIE.....	26
COPIII ȘI COPILĂRIA.....	27
COPILĂRIA INFLUENȚATĂ DE ROLUL PARTENERIATULUI GRĂDINIȚĂ–FAMILIE - STUDIU DE CAZ.....	29
COMUNITĂȚILE DE ÎNVĂȚARE SPECIFICE EDUCAȚIEI TIMPURII.....	30
ROLUL JOCULUI ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI PREȘCOLAR.....	32
COPILĂRIA UN TĂRÂM DE POVESTE.....	34
COPILĂRIA – TĂRÂM DE POVESTE.....	35
JOCUL – CA METODĂ ȘI FORMĂ DE ACTIVITATE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ - Studiu de specialitate.....	37

COPILĂRIA – ÎNCEPUTUL TUTUROR VISURILOR

*Prof. educație timpurie: Sandu Mihaela - Antonia
Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată”, Pitești*

Copilăria este un miracol al existenței umane. Este rădăcina ființei noastre, începutul călătoriei prin viață, vremea primelor zâmbete, a celor dintâi cuvinte, a jocurilor fără sfârșit și a întrebărilor fără număr. În această etapă, sufletul omului este curat, mintea deschisă, iar inima plină de curaj. Copilăria nu este doar un timp care se măsoară în ani, ci o stare de spirit – o poezie trăită cu ochii deschiși, în care totul este posibil, iar imposibilul nu s-a inventat încă.

Copilăria este începutul tuturor visurilor, pentru că acolo se nasc speranțele, curiozitățile, pasiunile și idealurile care, mai târziu, vor contura destinul fiecărei ființe umane. Este perioada în care sufletul este asemenea unei foi albe, pe care viața începe să scrie cu emoție primele rânduri. În copilărie, nu există frici paralizante sau limite impuse de realitate – visăm liber, fără bariere, pentru că inima noastră încă nu a cunoscut gustul renunțării.

Fiecare curiozitate aprinsă de o poveste spusă de bunici, fiecare întrebare rostită cu ochii mari și uimiți, fiecare joc inventat pe loc sunt expresii ale unei minți care începe să-și construiască propriul drum. Când un copil visează să ajungă doctor, pictor, aviator sau profesor, el nu o face pentru a impresiona, ci pentru că în sufletul său încolțește o chemare, o fascinație care are nevoie doar de timp, iubire și încredere pentru a înflori. De aceea, copilăria nu este doar o etapă trecătoare, ci este fundația profundă pe care se clădește întreaga identitate a omului. Este timpul magic în care visul nu este un scop greu de atins, ci o parte firească din viață – la fel de naturală ca respirația sau jocul.

În copilărie, lumea este un teritoriu nesfârșit, plin de magie. Cu un simplu creion colorat și o foaie albă, un copil poate picta un univers. O cutie de carton

se transformă într-o rachetă intergalactică, o pătură așezată între două scaune devine un castel, iar o lanternă, aprinsă sub plapumă, este soarele unei alte dimineți. Aceasta este frumusețea copilăriei: **realitatea nu are granițe**, iar imaginația este suverană.

Această libertate profundă este mediul ideal în care iau naștere primele visuri. Aici, copiii visează să devină astronauți, doctori, inventatori, actori, pictori, pompieri sau învățători. Nu se întreabă dacă este posibil sau nu – ei pur și simplu *simt* că este. Visul unui copil este sincer, curat și nelimitat, pentru că nu este umbrit de frică, de prejudecăți sau de eșec.

Jocul nu este doar un mod de a petrece timpul în copilărie – este un limbaj universal, o formă de exprimare, o sursă de visare și creativitate. Prin joc, copilul își imaginează roluri, creează povești, își exersează curajul, empatia și capacitatea de a găsi soluții. Fiecare joc este o repetiție pentru viața de adult, dar într-o formă pură, lipsită de constrângeri.

Îmi amintesc cum, alături de prietenii din copilărie, ne transformam curtea blocului într-un oraș imaginar, cu școli, spitale și magazine. Fiecare avea un rol. Eu eram „veterinar”, convins că voi salva animale în viitor. Eram poate doar niște copii cu o valiză de jucării, dar în mințile noastre construiam visuri reale, fundamentate pe imaginație și entuziasm. Acele jocuri ne formau tăcut, ne învățau ce înseamnă responsabilitatea, cooperarea și pasiunea.

Copilăria este și momentul în care legătura cu familia devine temelia emoțională a viitorului adult. Părinții, bunicii, frații mai mari sunt primele modele. Prin gesturile lor, prin vorbe, prin iubirea oferită necondiționat, ei pun în mâinile copilului **cheia visării**.

Un copil căruia i se spune „Tu poți!”, „Cred în tine!” sau „Ești valoros!” va avea curajul de a visa, de a se exprima, de a lupta pentru ceea ce simte. El nu va renunța ușor. Va învăța că visurile merită protejate, hrănite și duse la capăt, chiar dacă lumea devine uneori mai rece și mai grăbită.

În copilărie, învățăm nu doar să visăm, ci și să trăim frumos. Învățăm să împărțim, să iertăm, să fim corecți și să ne bucurăm de lucruri mărunte. Învățăm că a cădea nu este o tragedie, ci o oportunitate de a ne ridica. Învățăm că prietenia se leagă cu inima și că zâmbetul este cel mai puternic limbaj. Toate aceste lecții mici devin, fără să ne dăm seama, rădăcinile visurilor mari.

Copilăria ne învață că nu trebuie să avem totul pentru a fi fericiți. Ea este, de fapt, singura etapă a vieții în care simplitatea nu este văzută ca o lipsă, ci ca o binecuvântare. Ne învață că uneori o minge de cauciuc, o poveste spusă la culcare și o mână caldă în palma noastră pot fi suficiente pentru a simți cea mai pură formă de bucurie. Fericirea nu are nevoie, în copilărie, de justificări sau de acumulări materiale. Se naște spontan, din gesturi mici, din prezență și iubire, din libertatea de a fi tu însuși, fără măști și fără griji.

Tocmai această simplitate este, în fond, o lecție adâncă de viață. Într-o lume grăbită, în care valoarea este adesea confundată cu prețul, copilăria ne reamintește că visurile cele mai valoroase nu sunt cele ambalate în lux, ci acelea care aduc lumină în sufletul nostru și în sufletul altora. Nu este nevoie de averi pentru a visa să devii învățător, medic sau scriitor. Nu este nevoie de faimă pentru a dori să ajuți, să înveți, să crezi, să schimbi.

Un copil care își imaginează că vindecă oameni cu o trusă de jucărie sau că aduce zâmbete într-un sat inventat din lego, trăiește un vis autentic – un vis care nu are preț, dar care poate, într-o zi, să transforme lumea. Astfel, adevărata înțelepciune nu stă în acumulare, ci în capacitatea de a înțelege ce contează cu adevărat: iubirea, libertatea, sensul și visul. Copilăria ne arată, cu o simplitate dezarmantă, că cele mai importante lucruri nu se cumpără, ci se simt.

O altă pârghe esențială în dezvoltarea visurilor este școala. Nu doar pentru că oferă cunoștințe, ci pentru că, în mâinile unor profesori cu

vocație, devine locul în care elevii sunt ascultați, descoperiți și încurajați. Un simplu gest – o laudă, o notă, un zâmbet – poate aprinde o scânteie. Un elev care pictează frumos, dar nu are încredere în sine, poate deveni artist dacă este susținut. Un copil timid care scrie poezii poate deveni scriitor dacă are un dascăl care îi citește creațiile cu respect. Școala este acel spațiu sacru unde visurile capătă nume, formă și direcție.

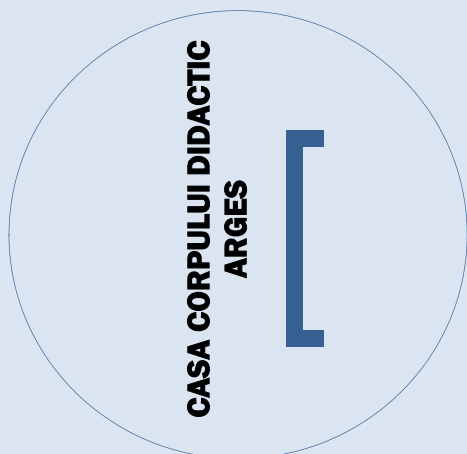
În copilărie, învățăm nu doar să visăm, ci și să trăim frumos. Învățăm să împărțim, să iertăm, să fim corecți și să ne bucurăm de lucruri mărunte. Învățăm că a cădea nu este o tragedie, ci o oportunitate de a ne ridica. Învățăm că prietenia se leagă cu inima și că zâmbetul este cel mai puternic limbaj. Toate aceste lecții mici devin, fără să ne dăm seama, rădăcinile visurilor mari.

Copilăria ne învață că nu trebuie să avem totul pentru a fi fericiți. Ne învață că uneori o minge, o poveste și o vorbă caldă pot fi suficiente pentru a crea fericire. Iar de aici pornește adevărata înțelepciune: visurile valoroase nu sunt neapărat cele măsurate în bani, ci cele care dau sens vieții și aduc lumină în lume.

Copilăria este cu adevărat **începutul tuturor visurilor**. Este temelia pe care se va clădi întreaga personalitate a adultului de mâine. De aceea, aceasta trebuie trăită în libertate, ocrotire și iubire. Fiecare vis mare a început cu un vis mic, într-un colț de cameră, sub o pătură transformată în cort, sau în timp ce un copil privea norii imaginând că sunt delfini zburători.

Să nu uităm niciodată de copilul din noi – acel suflet curat care își imaginează lumi întregi dintr-un fir de iarbă și visa cu ochii larg deschiși, fără să-i fie frică de eșec sau de ridicol. Acel copil care nu renunța niciodată la ceea ce își dorea doar pentru că părea greu sau departe. În el stă esența a ceea ce suntem: curajul de a începe, bucuria de a trăi, lumina de a spera.

Când păstrăm viu spiritul copilăriei, nu înseamnă că refuzăm maturizarea. Înseamnă că alegem să privim viața cu sufletul deschis. Înseamnă că nu renunțăm la visuri doar pentru că drumul este greu. Înseamnă că, indiferent de vârstă, știm să ne bucurăm de o rază de soare, de un vis scris într-un jurnal, de un plan născut din inimă.

COPILĂRIA – ÎNCEPUTUL POVEȘTII FIECĂREI VIEȚI

*Profesor educație timpurie, Buleteanu Ramona Ioana
Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Pitești*

Copilăria este, fără îndoială, cea mai frumoasă perioadă din viața unui om. Este momentul în care lumea se deschide pentru prima dată în fața sufletului, oferindu-i culori, sunete, mirosuri și emoții noi. Este timpul în care fiecare clipă pare o aventură, iar fiecare zi aduce o nouă descoperire. Copilul trăiește prezentul intens, fără griji, cu sufletul curat și mintea deschisă către minuni.

De multe ori, adulții privesc în urmă cu nostalgie și recunoștință la acele vremuri în care totul părea posibil, iar inima era plină de speranță. Copilăria este un tărâm de vis, o stare de grație care marchează începutul devenirii umane, formând fundația pe care se va clădi întreaga viață.

Copilăria – perioada formării și descoperirii

Copilăria este primul capitol al vieții, în care omul începe să cunoască lumea, pe ceilalți și pe sine. Este o perioadă de învățare accelerată, în care creierul și sufletul se dezvoltă simultan, iar fiecare experiență lasă o amprentă adâncă.

Primele cuvinte, primii pași, primele bucurii și tristeți – toate

sunt esențiale în conturarea personalității. În această perioadă, valorile morale, empatia, creativitatea și curajul sunt cultivate mai ales prin joc, prin relația cu familia și cu ceilalți copii.

De asemenea, copilăria este vârsta curiozității. Copilul întreabă neobosit „de ce?”, dorind să înțeleagă lumea. Nu are prejudecăți, nu judecă, ci doar caută adevărul prin ochii sinceri ai inocenței. Acest spirit de explorator este ceea ce îi oferă copilăriei frumusețea sa unică.

Copilăria în literatură – o temă eternă

În literatură, copilăria a fost mereu un simbol al purității, al libertății și al adevărului. Marii scriitori au privit spre copilărie cu nostalgie, dar și cu profunzime, înțelegând rolul fundamental pe care această etapă îl joacă în destinul fiecărui om.

Ion Creangă, în celebra sa operă „Amintiri din copilărie”, reconstituie cu umor și căldură momente din propria copilărie. Prin personajul Nică, Creangă aduce în fața cititorului imaginea copilului năzdrăvan, dar sincer, care învață prin experiențe simple și directe. Satul, școala, familia, natura – toate devin personaje în acest tărâm al copilăriei românești tradiționale.

Mihai Eminescu, în poezia „Fiind băiet păduri cutreieram”, descrie copilăria ca o legătură profundă cu natura, ca un paradis pierdut. Poetul sugerează că numai în copilărie omul poate fi cu adevărat liber și în armonie cu lumea.

În literatura universală, „Micul prinț” al lui Antoine de Saint-Exupéry este poate cea mai emoționantă carte dedicată copilăriei. Micuțul erou călătorește prin univers căutând sensul vieții și ne învață că „esențialul este invizibil pentru ochi” și că doar prin ochii inimii putem vedea cu adevărat. Această carte este un omagiu adus curățeniei sufletești și capacității copilului de a înțelege ceea ce adultul uită.

Schimbările copilăriei în lumea modernă

Lumea modernă a transformat profund copilăria. Dacă în trecut aceasta era legată de natură, de jocurile în aer liber și de relațiile directe, astăzi copilul este tot mai conectat la lumea digitală. Televizoarele, tabletele și telefoanele mobile au înlocuit adesea mingea, păpușa sau cărțile de povești.

Pe de altă parte, presiunea performanței se manifestă din ce în ce mai devreme. Copiii sunt implicați în numeroase activități extracurriculare, uneori fără suficient timp pentru odihnă sau joacă liberă. Riscul este ca

copilăria să devină o cursă pentru rezultate și nu o etapă de bucurie și formare armonioasă. Totuși, tehnologia poate fi și un instrument benefic, dacă este folosită cu măsură. Jocurile educative, accesul la informație, contactul cu alte culturi – toate pot stimula inteligența copilului. Important este ca părinții, profesorii și întreaga societate să găsească un echilibru între vechi și nou, între joacă și educație, între ecran și natură.

Lecțiile copilăriei pentru viața adultă

Copilăria nu dispare odată cu trecerea anilor – ea

Bibliografie

1. **Creangă, Ion** – *Amintiri din copilărie*, Editura Litera, București, 2012.
2. **Eminescu, Mihai** – *Poezii*, Editura Minerva, București, 2011.
3. **Saint-Exupéry, Antoine de** – *Micul prinț*, Editura Humanitas, București, 2020.

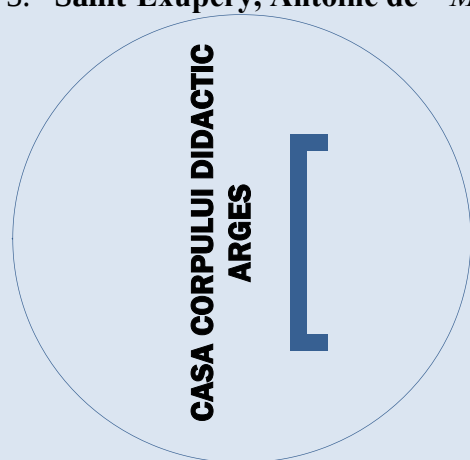
rămâne o parte esențială a ființei noastre. Adulții care își păstrează spiritul copilăresc sunt adesea mai empatici, mai creativi și mai fericiți. Copilăria ne învață că greșeala nu este un eșec, ci o lecție, că bucuria se află în lucrurile simple și că prietenia, jocul și visarea sunt daruri neprețuite.

În viața adultă, copilăria revine adesea prin amintiri – gustul unui fruct din grădina bunicilor, mirosul unei cărți vechi, sunetul clopoțelului de la școală sau glasul unei povești de seară. Toate aceste lucruri ne reamintesc cine am fost și ne pot ajuta să ne regăsim echilibrul în momentele dificile.

Concluzie

Copilăria este mai mult decât o etapă a vieții – este temelia pe care se clădește întregul destin. Este izvorul din care omul își trage cele mai curate emoții și cele mai durabile amintiri. De aceea, protejarea copilăriei este o datorie morală a întregii societăți. Fiecare copil merită să trăiască o copilărie fericită, liberă și plină de iubire.

Pentru că, în cele din urmă, copilăria este începutul unei povești – și fiecare poveste merită să înceapă cu lumină, cu râsete și cu vis.

COPILĂRIA- TĂRÂM DE BASM

***Prof. pentru educație timpurie Burdea Angela
G.P.P. Dumbrava Minunată, Pitești***

Timpul... atât de prețios... strânge parcă într-un buchet de flori fiecare moment care contribuie la formarea, modelarea și dezvoltarea copilului în viitorul adult responsabil, capabil să se plieze asemeni unui cameleon cerințelor societății moderne în care trăim. Fiecare trandafir atrăgător prin frumusețea lui adăugat buchetului reprezintă o etapă a vieții.

„Copilăria este șuvoiul de apă care izvorăște limpede și curat din adâncurile ființei și la care omenirea aleargă fără încetare să potolească setea idealurilor sale de dragoste, de bunătate, de perfecțiune” (Francesco Orestan)

Vârsta inocenței, a copilăriei, este prima și cea mai frumoasă perioadă din viața unui om. Jocul este principala activitate specifică vârstei mici prin care copilul descoperă lumea înconjurătoare, explorează, experimentează, își formează priceperi și deprinderi, abilități, relaționează cu colegii de grupă și cu adulții, leagă prietenii pe viață.

Spontaneitatea, imaginația, creativitatea sunt stimulate prin diverse jocuri derulate atât acasă, alături de familie, cât și în societate (la grădiniță cu educatoarea și copiii, în parc, la locul de joacă..). Jocul de rol (de-a

bucătarul, de-a doctorul, de-a medicul, de-a polițistul...), jocul didactic (cu reguli, sarcini de joc, elemente de joc...), jocurile muzicale, inițiate de copii, jocurile sportive..., atât de îndrăgite de ei au scopul de a le dezvolta micușilor intelectul, personalitatea, valorile morale...

Poveștile, nelipsite din perioada copilăriei sunt de asemenea o modalitate prin care copiii pot descoperi viața în toate formele ei (de la plante, viețuitoare, om, la sentimente, trăiri, emoții, valori morale insuflate prin acestea). Prin intermediul poveștilor copiii se transpun într-o lume imaginară, fantastică, luptă alături de eroi pentru dreptate, adevăr, curaj, iubire, experimentează tot felul de situații, evenimente, caută și găsesc soluții la problemele ivite.

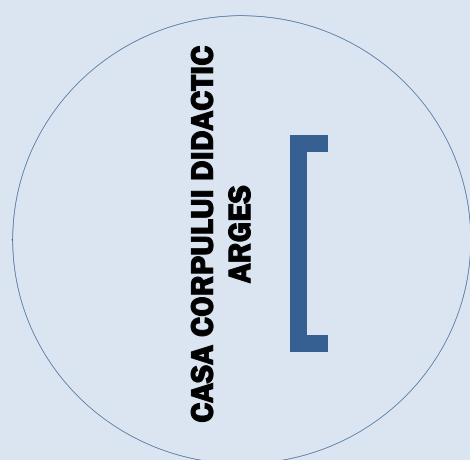
„Copilăria este lumea miracolului și a magiei. Copilăria se termină în momentul în care lucrurile încetează să mai fie uluitoare” (Eugen Lovinescu)

Cărțile frumos ilustrate, atractive îl îndeamnă pe copil să descopere universul poveștilor. Micul cititor de imagini identifică cu ușurință locul desfășurării acțiunii, personajele, trăirile și stările acestora, acțiunile și interacțiunile lor, mesajul poveștii dacă sunt respectate anumite cerințe în elaborarea lor: atractivitate, dimensiune, adaptare la nivelul de vârstă și de dezvoltare al copilului, la capacitatea de înțelegere a acestuia, respectarea proporțiilor, apropierea de realitatea cunoscută de copil, dimensiunea imaginilor și a elementelor constitutive ale acestora, numărul lor (prea multe detalii pot bulversa copilul).

Jocul, joaca, jucăriile, poveștile, oamenii dragi, inocența și naivitatea specifică copilăriei conturează cele mai frumoase momente și amintiri din viața copilului.

Bibliografie:

www.targulcartii.ro

COPILĂRIA ÎN POVEȘTI

Profesor Educație Timpurie: Neamțu Elena
Școala Gimnazială "Tudor Arghezi", Pitești

Poveștile au rolul de a stimula creativitatea și imaginația copilului, oferindu-i posibilitatea de a participa indirect la aventurile personajelor din povestea ascultată.

Poveștile îmbunătățesc lexicul prin dezvoltarea vocabularului, majorând astfel bagajul de cuvinte pe care copilul îl poate folosi în diferite situații de comunicare.

Prin povești copilul se identifică cu personajele poveștii, se regăsește în ele și identifică trăsături ale persoanelor din jurul lui.

Ascultând povești copilul poate fi oricine își dorește și poate experimenta roluri diverse: părinte, bătrân, vrăjitoare, zână, zmeu sau de balaur sau orice alt

personaj pe care îl simpatizează sau căruia i se poate simpatiza.

Poveștile trezesc copiilor trăiri contradictorii, prin ele ei pot descoperi sentimente de iubire, ură, teamă, fericire, tristețe și asistă la confruntarea dintre bine și rău.

Exprimarea sentimentelor la vârsta preșcolară este greu de exprimat și de aceea poveștile în grădiniță îmbogățesc viața afectivă a celor mici, dându-le posibilitatea ca prin intermediul lecturii să experimenteze alături de personaje diverse secvențe desfășurate în cele mai diverse ipostaze.

Creativitatea și povestirile în grădinița de copii

Povestirile au importantul rol de a dezvolta creativitatea și imaginația copilului, el având posibilitatea să participe indirect la aventurile personajelor prezentate în paginile cărților.

Literatura ca arta se situează dincolo de generații și vârste.

Copilul va putea să își imagineze cum arată personajele și ce urmează să se întâmple în desfășurarea acțiunii cărții prezentate.

Un alt rol important pe care îl joacă poveștile în viața copiilor este acela că le facilitează accesul la cuvinte și expresii noi, dezvoltă vocabularul, prin intermediul lor crescând bagajul de cuvinte la care copilul poate apela în diverse situații pentru a comunica.

Poveștirile oferă copilului posibilitatea de a se identifica cu personajele prezentate, de a se recunoaște în ele și de a identifica unele trăsături ale persoanelor din jurul lui.

Prin intermediul poveștilor, preșcolarul poate fi oricine își dorește, poate experimenta roluri diverse: de părinte, de bătrân sau de vrăjitoare, de zână, de zmeu sau de dragon, de orice alt personaj pe care îl îndrăgește sau în care se redescoperă.

Poveștile reprezintă un mijloc de cunoaștere care le crează copiilor trăiri contradictorii, prin intermediul lor ei putând experimenta sentimente de iubire, ură, teamă, fericire, tristețe sau pot asista la confruntarea dintre bine și rău.

Aceste redări ale sentimentelor sunt uneori greu de înțeles la vârstă preșcolară, însă tocmai acesta este rolul poveștilor în grădiniță, ele îmbogățind viața afectivă a copiilor, oferindu-le oportunitatea, prin intermediul lecturii, de a experimenta, alături de personajele prezentate, diverse circumstanțe desfășurate în cele mai diverse ipostaze.

Poveștile îi permit să-și imagineze soluții posibile pentru temerile sale inconștiente și conflictele sale interioare, pentru ca personajele trec prin aventuri în care copilul se poate recunoaște.

Povestea pe care le place să o audă de mai multe ori rămâne deseori adânc întipărită în mintea lor, copiii găsind în ea răspunsuri corespunzând cu nivelul lor de dezvoltare.

Copilăria înseamnă poveste și visare. Anii copilăriei sunt cu atât mai minunați cu cât visele și

Bibliografie:

- Hristu Candroveanu, Literatura pentru copii. Scriitori contemporani, Editura Albatros, București, 1988, p. 16
- Mihai Pop, Pavel Ruxandoiu, Folclor literar românesc, Editura Didactica si Pedagogica, București, 1976, p. 274 - 275

poveștile sunt mai frumoase, mai pline de fabulos, de eroi viteji și prințese fermecătoare.

Din acest motiv, în afară de istorisirile care i se spun la grădiniță, copilul trebuie să beneficieze și acasă de o ora a poveștilor, zilnic.

O ora a poveștilor, în fiecare seara, înainte de culcare, de exemplu, va consolida apropierea dintre părinte și copilul sau îi va stimula imaginația, sensibilitatea, potențialul cognitiv și fantezia.

Poveștile pot avea impact asupra dezvoltării copilului în multe direcții:

- limbaj (înțelegere, vorbire, punctul de plecare pentru citit și scris);
- un anumit tip de atenție;
- memorie;
- spirit de observație (aflat la baza curiozității și interesului de a învăța lucruri noi);
- un mod eficient de a analiza/ ”a vedea” lumea în care trăiește (care conduce, treptat, la cunoașterea și înțelegerea acesteia);
- empatie (modul în care îi înțelege, intuitiv, pe ceilalți) abilități de interacțiune cu adulții și copiii de vârste apropiate (prin modelele de comunicare oferite de text);
- comportament (urmărind comportamentele eroilor/personajelor, copiii ajung să înțeleagă care fapte sunt valorizate de societate/răsplătite și care sunt dezaprobatate/au urmări neplăcute) – știți că cei mici au tendința de a imita acțiuni făcute de persoane cu autoritate și care primesc o recompensă/laudă/validare?
- simț estetic;
- creativitate;

Poveștile pot fi legate de: fapte zilnice, întâmplări, momente trăite de copii, de familia acestora sau de prieteni, întâmplări din viața animalelor.

Povestirea creată pe baza unui șir de imagini duce la manifestarea potențialului creativ. Poveștile influențează în mod indirect comportamentul copiilor, contribuind la largirea orizontului de cunoaștere prin multe aspecte din mediul înconjurător.

Poveștile pentru copii reprezintă un exercitiu de compunere și trebuie privite ca un produs al creativității copiilor.

- Dumitru Gherghina, Cornel Novac, Didactica activitatilor instructiv – educative pentru invatamantul preprimar, Editura Didactica Nova, Craiova, 2005, p. 28

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGEȘ

COPILĂRIA, CEL MAI FRUMOS ANOTIMP!

*Prof Educație Timpurie: Dinescu Ioana Cătălina
Școala Gimnazială "Tudor Arghezi", Pitești*

Copilăria este unul dintre cele mai frumoase și mai deosebite anotimpuri ale vieții. Este o perioadă în care copiii sunt curajoși, creativi și neîngrădiți de prejudecăți sau frici. Copilăria este perioada în care se construiesc amintirile care vor rămâne pentru totdeauna în inima și mintea noastră.

În copilărie, totul pare mai ușor și mai frumos. Copiii nu se îngrijorează de problemele vieții adulte, cum ar fi facturile, cariera sau relațiile. În schimb, se bucură de lucrurile simple ale vieții, cum ar fi joaca, învățarea și descoperirea. Copiii încearcă lucruri noi, experimentează și își dezvoltă personalitatea.

Copilăria este, de asemenea, o perioadă de formare a valorilor și a caracterului. Copiii învață cum să fie empatici, să aibă încredere în ei înșiși și să se împrietenească cu ceilalți. De asemenea, învață despre responsabilitate, integritate și respect față de ceilalți. Aceste valori și trăsături de caracter vor

influența viitoarele decizii și acțiuni ale unei persoane.

În plus, copilăria este o perioadă de explorare și descoperire. Copiii își dezvoltă curiozitatea și încep să înțeleagă lumea din jurul lor. Ei încep să înțeleagă legile naturii, să se familiarizeze cu istoria și cultura și să învețe noi lucruri despre sine și despre cei din jurul lor.

În această perioadă, copiii au imaginație debordantă și încearcă să descopere lumea prin joacă și explorare. Ei pot crea lumi întregi din jucării sau pot visa cu ochii deschiși la aventuri incredibile. Copilăria este momentul în care se formează personalitatea și valorile unei persoane, iar această formare se poate face în mod pozitiv prin experiențe pozitive și încurajarea creativității.

Copiii învață foarte mult prin joacă și prin interacțiunea cu ceilalți copii. Ei învață să își expună gândurile, să își facă noi prieteni și să își dezvolte abilitățile sociale. În această perioadă, copiii au acces la o gamă largă de activități și jocuri care le pot dezvolta abilitățile motorii, gândirea critică și imaginația.

Copilăria este, de asemenea, o perioadă de descoperire a pasiunilor și talentelor. Copiii pot încerca diverse activități și hobby-uri, cum ar fi desenul, muzica sau sportul, și pot descoperi ce le place cel mai mult și ce le face să se simtă bine. Acest lucru poate fi de mare ajutor în alegerea carierei viitoare și în stabilirea direcției vieții.

Copilăria este, în cele din urmă, perioada în care copiii își fac cele mai bune amintiri și experiențe. Ei pot să se joace în natură, să facă excursii și să își petreacă timpul cu familia și prietenii. Aceste amintiri sunt valoroase și sunt adesea privite cu drag și nostalgia în anii viitori.

"Copilăria, ca și familia, ne spune Phillippe Aries într-un studiu celebru, este un sentiment recent în Europa. Considerat în epoca medievală ca un lucru mic și fragil, fără suflet și chip, un res nullias – mortalitatea infantilă era pe atunci foarte ridicată – copilul nu accede la umanitate decât foarte târziu. El trăia până atunci într-o stare de promiscuitate totală care astăzi ne-ar scandaliza. Va trebui să vină secolul al XVII-lea pentru ca, odată cu mișcarea de școlarizare inaugurată de ordinele religioase, să înceapă în clasele înstărite considerarea separată a copilăriei și nașterea familiei ca loc de intimitate și afecțiuni private" – Pascal Bruckner – Tentația inocenței.

Dincolo de realitate exista o lume a sentimentelor și trăirilor intense de unde ne extragem esența continuității pentru a putea supraviețui obstacolelor vieții.

Poate cea mai puternică arma împotriva răutăților adânc înrădăcinate în inimile oamenilor este copilăria. Inocenta care însoțește această vârstă surprinde mereu prin candoare. În sufletul unui copil e atât de multă speranță și dragoste fără margini.

Copiii au felul lor de a vedea lumea și sunt singurii cărora nu le este frică de viitor. Își zidesc fericirea pe visuri iar poveștile în care binele învinge răul, fac parte din realitatea lor. Toate gândurile mărețe, toate invențiile cu adevărat importante au izvorât din sufletul unui copil care a visat să-și depășească condiția și să impresioneze lumea demonstrând astfel că evoluția societății depinde de ambiția visului unui copil. Sunt copii care trebuie să lupte pentru apărarea propriilor drepturi, copii pentru care dragostea înseamnă atât de mult tocmai pentru că le lipsește. Acești copii au nevoie doar de o șansă pentru a-și demonstra valoarea.

Este atât de greu să ajungi la sufletul unui copil, însă e o aventură care merită trăită.

Alergi după fluturi și plângi după gândăcelul care a zburat din palma ta. Faci zmee și le înalți în văzduh. Atingi

albastrul cerului și norii și nu mai aparții acestei lumi, simți o stare de "suveranitate", o experiență „regeneratoare”. Iar a doua zi, la revărsatul zorilor o iei de la capăt, te scoli mai curajos, vitează cu platoșa ruptă din soare, spre a începe un nou drum de legendă și poveste, dinspre răsărit spre mieznoapte, trecând peste câmpuri pustii și peste mări furtunoase, înfruntând oștiri și dragoni zburători, aducând spre seară mamei trofeu un buchet de flori de câmp, pentru că tu știi cel mai bine cum poți să-ți spui oricând “te iubesc”. Orice gând al tău e purtat de vânturi și se înalță spre curcubeul plin de culori în cautarea frumosului, dragostei și a adevărului numai de tine știut. Peste tot în lumea ta este pace, bucurie și povești cu final fericit.

Și când spui copilărie, spui bunici. Vă mai amintiți ulițele copilăriei din satul bunicilor, pe unde alergați desculți, cu o bucurie nespusă, o bucurie sinceră, de curtea primitoare care vi se părea imensă, de grădina cu miros de trandafiri, bujori și regina nopții, de via care zumzăia și ciripea continuu, iar serile miroseau a struguri, a pământ ars și ascultați greierii ascunși printre lemne, de întinderea înfricoșătoare de porumbi din spatele casei, de livada dinspre care veneau, pe aripi de vânt, miresme îmbătătoare de fructe, de aer curat. Un regat întreg pe care-l stăpâneai nestingherit. Toate personajele, toate lumile imaginare erau adunate acolo.

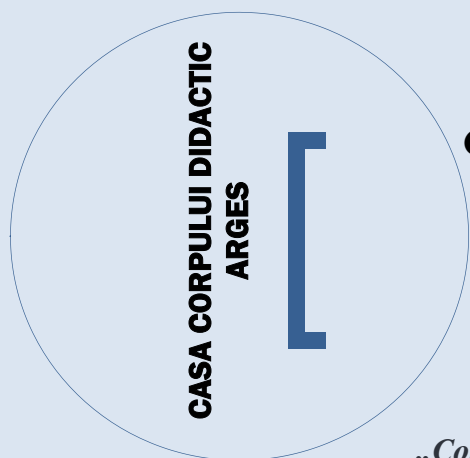
Cum să uiți mirosul de pâine pe plită, de gogoși și plăcinte, clătite, tarte cu vișine, șebeturi, dulceață, mirosul de lapte proaspăt...și cum toate erau mai bune decât orice ciocolată sau prăjitură super sofisticată. Casa bunicilor, casa minunilor, plină de mobilă veche, de poze, de vederi, frânturi de amintiri din alte vremuri, o atmosferă specială, caldă, veselă și emoționantă. Și nu există un loc mai magic decât podul casei, unde scotoceai printre cuferele și lăzile de zestre ale bunicilor.

Acolo, la bunici, sunt locurile în care fiecare pietricică are o istorie, unde fiecare casă spune o poveste. Locurile astea speciale care v-au dăruit cele mai frumoase vacanțe, vise și amintiri. Bunicii sunt considerați niște îngeri păzitori ce ne ocrotesc tot timpul. Ne iubesc fără să ceară nimic în schimb, ne ajută fără să aștepte mulțumire, ne fac viața mai frumoasă. Ei ne-au ajutat să devenim mai buni în această lume, și ne-au ajutat să construim un univers bogat de sentimente și înțelepciune strămoșească. Acum ochii se umezesc sub povara atâtor amintiri unice. Miresmele copilăriei... pachetul cu vise pe care-l purtam cu noi în viață... Astăzi s-au schimbat multe, chiar prea multe... parcă toate s-au pierdut în negura uitării... astăzi vorbim de tablete, telefoane mobile, prieteni virtuali, hoteluri, haine de firmă, malluri... Astăzi ni se pare mult mai greu să ne învățăm copiii că fericirea vine din lucruri simple. O copilărie fericită înseamnă trăire intensă, e cerul plin de culori, înseamnă să trăiești fiecare clipă cu suflet și din suflet, e zâmbet, puritate, inocență.

Bibliografie:

1. <https://orientromanesc.ro/2018/05/31/despre-copilarie/>
2. Moldovanu, I.; Culea, L., Cartea mare a jocurilor, CIDDC, Chișinău, 2002;
3. Kari Killen, “Copilăria durează generații la rând”, Editura First, Timișoara, 2003.

4. Vincent, R., „Cunoașterea copilului”, E.D.P., București., 1972

COPILĂRIA – UN BASM FĂRĂ SFÂRȘIT

Profesor educație timpurie Pisculungeanu Mariana
Profesor educație timpurie Dănuț Leontina
GPP Castelul Fermecat – Pitești

„Copilăria este cea mai de preț comoară de pe pământ!” Riana Bulancea

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, este o lume mirifică pe care probabil nu o vom putea înțelege pe deplin niciodată, este o perioadă lipsită de tristețe și plină de emoție, bucurie și culoare. Copilăria este o lume aparte; pentru noi o lume ciudată, fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea dimpotrivă, una reală și plină de armonie.

Copilaria este prima etapă. Ea pune bazele întregii vieți; în prima parte a copilăriei (până la 3 ani) copilul învață să meargă, să vorbească etc. Este de asemenea și cea mai frumoasă perioadă din toată viața. Într-a II-a parte a copilăriei (de la 3 la 10 ani) creșterea este mai înceată. Inocența și naivitatea fac din copilărie o lume fericită, înconjurată de bine și apărată de puritate.

Când suntem copii avem inima deschisă spre iubire și frumos. Râdem și plângem foarte ușor, suntem capricioși și generoși, iertând și uitând repede micile supărări. Însă când ajungem la maturitate, bucuria clipei, expansivitatea și nebunia dispar, zâmbim și râdem cu reținere, încercăm să afișăm o mină serioasă, nedorind să fim etichetați ridicoli. În plus, nu mai facem risipă de entuziasm, neexprimându-ne liber emoțiile și ne mai având acea ardoare cu care așteptăm lucrul mult-dorit.

Copiii din ziua de astăzi nu mai știu ce înseamnă copilaria. Trăiesc într-o lume virtuală, petrecând ore în șir în fața calculatorului, jucând jocuri impregnate de violență, la televizor, ascultând o muzică zgomotoasă care nu mai reușește să atingă sufletul. Pe vremea mea, copilăria însemna un mod de a trăi sănătos, în spațiul nepoluat din mijlocul naturii, o lume care mă ducea cu gândul la basmele cu zâne, unde experimentam frumosul, unde binele era ridicat

la rangul de virtute. Aveam timp să citesc cărțile de povești care m-au ajutat să discern binele de rău și să mi adun în suflet cantitatea necesară de cunoaștere.

Literatura română pentru și despre copii a adus, încă din secolul al XIX-lea, în atenția cititorului, lumea specială a copilăriei, cu zbuciumul și cu bucuriile sale specifice. Opera autobiografică a lui Ion Creangă, intrată în patrimoniul literaturii universale, „Amintiri din copilărie”, dar și basmele și poveștile sale (între cele mai cunoscute numărându-se „Capra cu trei iezi”, „Fata babei și fata moșneagului”, „Ivan Turbincă”, „Povestea lui Ionică cel prost”, „Punguța cu doi bani”) tălmăcesc cu umor și spontaneitate universul senin al copilăriei. Un alt scriitor preocupat și de tema copilăriei, Barbu Ștefănescu Delevrancea, prelucrează în povestirile sale, cum sunt cele din ciclul „Odinioară”, motive folclorice, pentru și despre copii („Neghiniță”, „Palatul de cleștar”, „Depart, depart”, „Bunicul”, „Bunica”, „Sultănică”, „Sorcova”). Și prima parte a secolului XX se poate mândri cu opere valoroase care oglindesc copilăria, uneori fericită, alteori dramatică.

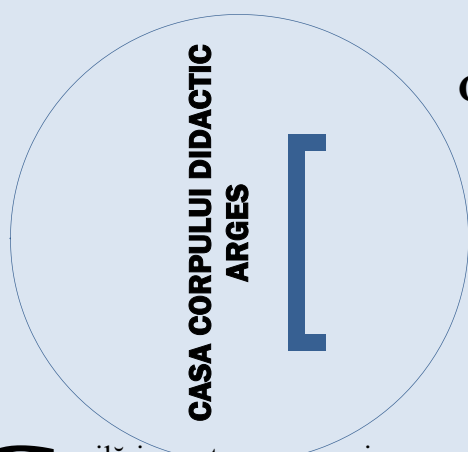
Un loc aparte îl ocupă în operele lui Mihail Sadoveanu copilăria, descrisă în personaje speciale ca Lizuca, din „Dumbrava minunată”, sau în povestiri ca „Măria sa Puiul Pădurii” sau „Ani de ucenicie”. O tonalitate directă, simplă, empatică față de destinele narate ne propune Ioan Alexandru Brătescu-Voinești în „Puiul”, „Privighetoarea”, „Bietul Tric” sau „Niculăiță Minciună”. O coloratură aparte au schițele și povestirile lui Emil Gârleanu, în volumul „Din lumea celor care nu cuvântă”. Poeta Elena Farago a dedicat copiilor versuri emoționante, cum ar fi „Cățelușul șchiop”, „Gândăcelul”, „Cloșca”, „Motanul pedepsit” și altele.

Otilia Cazimir, numită „poeta sufletelor simple”, ascultă și redă clipele vesele sau triste trăite de copii. „Balada unui greier mic” sau „Câți ca voi!”, de George Topârceanu, îi încântă cu tâlcul lor pe copii, în timp ce Ionel Teodoreanu a creionat, în „Ulița copilăriei” și „La Medeleni”, o adevărată frescă a copilăriei și adolescenței.

Bibliografie:

Birch, A., (2000), Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, București
Boțiu, V., Mihailiuc, H., (1993), Copilul și lumea sa, Editura de Vest, Timișoara
Debesse, M., (1970), Psihologia copilului de la naștere la adolescență
Leroy, G., (1974), Dialogul în educație, Editura Didactică și Pedagogică, București
Șchiopu, U., Verza, E., (1995), Psihologia vârstelor, ciclurile vieții, E.D.P., R.A., București
Vincent, R., (1972), Cunoașterea copilului, E.D.P., București.

Copilaria este, în concluzie, un loc și un timp al fericirii, insula de nemurire luminată de soarele primei vârste. Este un spațiu al fericirii și al veseliei continue, în care realitatea este înlocuită cu un spațiu imaginar și ideal. Este un timp mitic și fericit, în care visul devine realitate, iar realitatea devine basm.

COPILĂRIA- POVESTE DE SUFLET - Studiu de specialitate

*Profesor învățământ preșcolar: Peican Roxana
G.P.P. „Dumbrava Minunată”, Pitești*

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, este o lume mirifică pe care probabil nu o vom putea înțelege pe deplin niciodată, este o perioadă lipsită de tristețe și plină de emoție, bucurie și culoare. Copilăria este o lume aparte; pentru noi o lume ciudată, fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea dimpotrivă, una reală și plină de armonie, este prima etapă. Ea pune bazele întregii vieți: în prima parte a copilariei (pană la 3 ani) copilul învață să meargă, să vorbească etc. Este de asemenea și cea mai frumoasă perioadă din toată viața. În următoarea etapă a copilăriei (de la 3 la 10 ani) creșterea este mai înceată. În

copilărie, totul părea posibil și nu există limite sau obstacole pe care nu le putem depăși. Este perioada în care am explorat lumea din jur și am încercat lucruri noi. Această dorință de a explora și de a descoperi lucruri noi ajută copiii să își dezvolte creativitatea și să cultive curiozitatea, două calități care-i va ajuta în viața de adult.

Inocența și naivitatea fac din copilărie o lume fericită, înconjurată de bine și apărută de puritate.

Ne amintim cu drag diferite întâmplări ale copilăriei, evenimente importante, care ne fac să zâmbim și să evadăm din rutina obositoare a vieții de zi cu zi... ca o carte, pe care o putem citi oricând, ca un film, pe care îl rulează cinematograful gândurilor, ca un cântec pe care îl putem auzi doar noi făcându-ne să ne simțim speciali!

Când suntem copii avem inima deschisă spre iubire și frumos. Râdem și plângem foarte ușor, suntem capricioși și generoși, iertând și uitând repede micile supărări. Însă când ajungem la maturitate, bucuria clipei, expansivitatea și nebunia dispar, zâmbim și râdem cu reținere, încercăm să afișăm o mină serioasă, nedorind să fim etichetați ridicoli. În plus, nu mai facem risipă de entuziasm, neexprimându-ne liber emoțiile și ne mai având acea ardoare cu care așteptăm lucrul mult-dorit.

Există unele reguli de bază pe care ar putea să le urmeze părinții astfel încât copiii lor să fie fericiți atât la școală, cât și acasă:

1. Joaca. "Copiii învață cel mai rapid și mai ușor prin joacă. Joaca este cel mai simplu mod de a învăța și unul prin care copilul tău devine de neoprit. Dacă vrei să aveți un copil fericit și sănătos, petreceți-vă timpul cu el, jucându-vă.
2. Fiți exemplu pentru el. "Copilul face ceea ce vede la acei din jurul său. Desigur, de cele mai dese ori acesta îi vede pe părinți, modul lor de acțiune și de manifestare.
3. Greșește des și cu patos! "Cu cât încercați mai mult să fiți „perfecti” cu atât mai multe garduri și lacăte puneți în jurul dezvoltării libere a copilului dvs.
4. Asigurați-vă copilul că-i sînteți mereu aproape.
5. Ajutați-vă copilul să gîndească liber.
6. Ofereți-i sprijin emoțional!

Copiii din ziua de astăzi nu mai știu ce înseamnă copilăria. Trăiesc într-o lume virtuală, petrecând ore în șir în fața calculatorului, jucând jocuri impregnate de violență, la televizor, ascultând o muzică zgomotoasă care nu mai reușește să atingă sufletul.

Bibliografie:

- Birch, A., (2000), Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, București
Boțiu, V., Mihailiuc, H., (1993), Copilul și lumea sa, Editura de Vest, Timișoara
Debesse, M., (1970), Psihologia copilului de la naștere la adolescență
Leroy, G., (1974), Dialogul în educație, Editura Didactică și Pedagogică, București

Copilăria înseamnă un mod de a trăi sănătos, în spațiul nepoluat din mijlocul naturii, o lume care ne duce cu gândul la basmele cu zâne, unde experimentăm frumosul, unde binele era ridicat la rangul de virtute. Cărțile de povești ajută să discernem binele de rău și oferă posibilitatea de a aduna în suflet cantitatea necesară de cunoaștere.

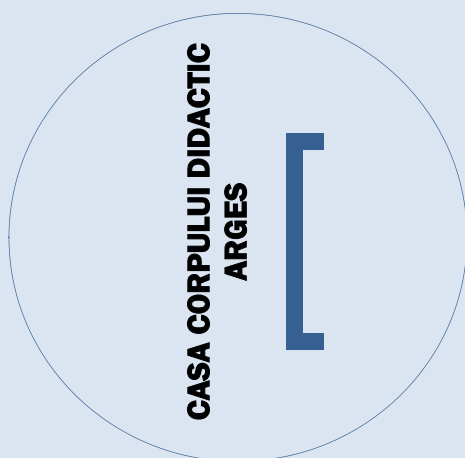
Literatura română pentru și despre copii a adus, încă din secolul al XIX-lea, în atenția cititorului, lumea specială a copilăriei, cu zbuciumul și cu bucuriile sale specifice. Opera autobiografică a lui Ion Creangă, intrată în patrimoniul literaturii universale, 'Amintiri din copilărie', dar și basmele și poveștile sale (între cele mai cunoscute numărându-se 'Capra cu trei iezi', 'Fata babei și fata moșneagului', 'Ivan Turbincă', 'Povestea lui Ionică cel prost', 'Pungața cu doi bani') talmăcesc cu umor și spontaneitate universul senin al copilăriei. Un alt scriitor preocupat și de tema copilăriei, Barbu Ștefănescu Delevrancea, prelucrează în povestirile sale, cum sunt cele din ciclul 'Odinioară', motive folclorice, pentru și despre copii ('Neghiniță', 'Palatul de cleștar', 'Departate, departe', 'Bunicul', 'Bunica', 'Sultănică', 'Sorcova'). Și prima parte a secolului XX se poate mândri cu opere valoroase care oglindesc copilăria, uneori fericită, alteori dramatică.

Un loc aparte îl ocupă în operele lui Mihail Sadoveanu copilăria, descrisă în personaje speciale ca Lizuca, din 'Dumbrava minunată', sau în povestiri ca 'Măria sa Puiul Pădurii' sau 'Ani de ucenicie'. O tonalitate directă, simplă, empatică față de destinele narate ne propune Ioan Alexandru Brătescu-Voinești în 'Puiul', 'Privighetoarea', 'Bietul Tric' sau 'Niculăiță Minciună'. O coloratură aparte au schițele și povestirile lui Emil Gârleanu, în volumul 'Din lumea celor care nu cuvântă'. Poeta Elena Farago a dedicat copiilor versuri emoționante, cum ar fi 'Cățelușul șchiop', 'Gîndăcelul', 'Cloșca', 'Motanul pedepsit' și altele.

Otilia Cazimir, numită 'poeta sufletelor simple', ascultă și redă clipele vesele sau triste trăite de copii. 'Balada unui greier mic' sau 'Câți ca voi!', de George Topârceanu, îi încântă cu tâlcul lor pe copii, în timp ce Ionel Teodoreanu a creionat, în 'Ulița copilăriei' și 'La Medeleni', o adevărată frescă a copilăriei și adolescenței.

Copilăria este, în concluzie, un loc și un timp al fericirii, insula de nemurire luminată de soarele primei vârste. Este un spațiu al fericirii și al veseliei continue, în care realitatea este înlocuită cu un spațiu imaginar și ideal. Este un timp mitic și fericit, în care visul devine realitate, iar realitatea devine basm. copilăria este o perioadă specială și importantă din viața fiecăruia dintre noi. Este o perioadă plină de aventuri și de descoperiri, dar și de învățături importante despre viață și despre lumea din jurul nostru.

Șchiopu, U., Verza, E., (1995), Psihologia vârstelor, ciclurile vieții, E.D.P., R.A., București

COPILĂRIA, TĂRÂM DE BASM

*Prof. educație timpurie Călin Simona
GPP Castelul Fermecat*

*Prof. educație timpurie Dănuț Leontina
GPP Castelul Fermecat*

Copilăria este, fără îndoială, cea mai pură și luminoasă etapă a vieții. Este perioada în care sufletul omului este neatins de griji, iar lumea pare un loc magic, plin de culori, jocuri și visare. În ochii unui copil, fiecare zi e o poveste nouă, fiecare obiect capătă viață, iar fiecare întâmplare e o aventură. Nu degeaba se spune că „cine nu-și amintește cu drag de copilărie, nu a fost cu adevărat copil”.

Acest tărâm de poveste al copilăriei este construit pe trei piloni simpli, dar esențiali: imaginația, dragostea și libertatea. În copilărie, imaginația nu are margini – un simplu băț devine o sabie de cavaler, o pătură devine cortul unei tabere în junglă, iar o cutie de carton e transformată în navă spațială. Lumea nu e văzută așa cum este, ci așa cum copilul o visează. Această capacitate de a transforma realitatea face din copilărie o lume fantastică, de basm.

Dragostea pe care copiii o primesc în această perioadă – de la părinți, bunici, prieteni sau educatori – le formează încrederea în sine și în ceilalți. Copilul iubit se simte în siguranță și are curajul să exploreze lumea. El nu cunoaște frica de eșec, rușinea sau invidia – trăiri care vin, de cele mai multe ori, odată cu maturizarea.

Libertatea copilăriei este, poate, cea mai de preț comoară. Libertatea de a visa, de a pune întrebări, de

a descoperi totul fără prejudecăți. Copiii au un fel unic de a vedea lumea – simplu, direct, sincer. Ei pot observa frumusețea în cele mai mici lucruri: un fluture, o băltoacă, o floare ruptă din greșeală. Pentru ei, prezentul e tot ce contează.

Amintirile din copilărie ne rămân în suflet pentru toată viața. O jucărie, o poveste spusă seara, un miros de cozonac sau o după-amiază petrecută la joacă – toate devin comori afective. Uneori, în momentele grele ale vieții, ne retragem în gânduri tocmai acolo, în copilărie, unde era cald, bine și totul părea posibil.

Pe lângă joc și imaginație, copilăria este și perioada formării primelor amintiri profunde. O vorbă caldă a mamei, o excursie la bunici, serile în care adormim cu povești – toate rămân întipărite în suflet și revin mereu în minte, ca o alinare în momentele dificile ale vieții de adult.

Copilăria este, așadar, acel „acasă” sufletesc la care ne întoarcem mereu. Este o lume aparte, un colț de rai, în care magia există cu adevărat. De aceea, fiecare copil ar trebui să aibă dreptul la o copilărie frumoasă, cu joacă, dragoste și siguranță. Iar noi, adulții, n-ar trebui să uităm niciodată de copilul din noi – cel care încă știe să se bucure de viață ca de o poveste fără sfârșit.

COPILĂRIE DE IERI ȘI DE AZI - studiu de caz

*prof. Matei Adriana Cristina
G.P.P., Dumbrava Minunată, Pitești*

Copilăria reprezintă prima etapă a vieții omului destinată jocului și învățării. Copilăria este o lume aparte; pentru noi o lume ciudată, fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea dimpotrivă, una reală și plină de armonie. Inocența și naivitatea fac din copilărie o lume fericită, înconjurată de bine și apărută de puritate.

Factorii care influențează copilăria:

- Timpul și spațiul istoric;
- Dragostea oferită de familie;
- Starea materială a familiei: copiii proveniți din familii înstărite aveau doici, erau bine îngrijiți; copiii proveniți din familii sărace erau nevoiți să participe la diferite activități în gospodărie sau la câmp;
- Evenimente importante din familie;
- Evenimente importante din societate;

COPILĂRIA DE IERI	COPILĂRIA DE AZI
Majoritatea copiilor trăiau în case construite din chirpici sau lemn și aveau un mobilier modest	Majoritatea copiilor trăiesc în locuințe construite din cărămidă, spațioase fiind dotate cu mobilier și electrocasnice;
Alimentele de bază erau fructele, legumele, mămăliga, pâinea din făină de grâu, ouăle și lactatele, carnea fiind consumată doar în zilele de sărbătoare;	Alimentația este diversificată;
Majoritatea copiilor aveau doar un singur rând de haine și purtau hainele rămase de la frații mai mari;	Deși mai sunt copii care poartă haine de la frații mai mari, cei mai mulți dintre ei au mai multe rânduri de haine
Majoritatea copiilor aveau un nivel precar de educație deoarece urmau doar clasele primare, neavând susținerea financiară din partea familiilor pentru a continua studiile;	Copiii beneficiază de un sistem de învățământ gratuit și obligatoriu având șanse egale la educație;
Foarte mulți copii mureau în primul an de viață deoarece nu existau tratamente;	Copiii beneficiază de îngrijire medicală și tratamente atunci când sunt bolnavi;
Copiii aveau puține jucării construite din lemn sau materiale textile și își petreceau majoritatea timpului, în aer liber practicând diferite jocuri (leapșa, de-a v-ați ascunselea, elasticul, etc)	Copiii au multe jucării, însă din cauza jocurilor video își petrec o bună parte din timp în casă utilizând dispozitive electronice precum tablete, telefoane, calculatoare.

Vremurile s-au schimbat mult. Părinții se implică mult mai mult în creșterea copiilor, pornind de la perioada concediului de maternitate/paternitate, care este considerabil mai lungă față de anii '80. Copiii nu mai sunt lăsați singuri în fața blocului, căci numărul mașinilor a crescut foarte mult, iar curțile blocului nu mai reprezintă un spațiu sigur pentru copii. La școală nimeni nu mai merge singur, cel puțin nu în clasele primare, iar acasă copiii nu mai stau singuri ca și noi, generația cu cheia la gât. Părinții ies însă mai des cu ei în parcuri, cu bicicleta sau la plimbare.

În vacanțe copiii nu mai sunt uitați cu lunile pe la bunici, care deși ne răsfățau cât de mult puteau, erau și ei prinși cu treburile gospodărești, iar noi ne jucam cu alți copii pe ulițele satului, făcând multe trăznăi. Acum părinții încearcă să meargă împreună cu copiii în concedii. Lumea a devenit foarte ușor de vizitat, poți ajunge în locuri la care nici nu visau părinții noștri vreodată.

În trecut erau puțini copii care făceau activități extrașcolare, în general cei foarte talentați, care practicau un sport de performanță sau învățau câte un instrument muzical. În ziua de azi, programul majorității copiilor este foarte aglomerat cu activități extrașcolare, rămânând foarte puțin timp pentru joaca liberă. Totuși, aproape că nu există copil care să nu schieze sau să patineze, să cânte la un instrument, să știe limbi străine etc. Faptul că părinții investesc mai mult timp și bani în copiii lor nu ar trebui să fie un lucru rău, dacă nu este dus la extrem și împotriva voinței copilului.

Fiecare timp cu avantajele și dezavantajele lui. Totul e în schimbare, iar omul este extrem de adaptabil. Apropierea de părinți este mult mai mare în zilele noastre, dar este important să compensăm, pe cât posibil, libertatea pe care copiii o aveau mai demult.

Copiii au drepturi oriunde s-ar afla - acasă la părinții naturali, în familii substitutive, în instituții de îngrijire sau la școală. Cele 42 de drepturi ale copilului, așa cum se regăsesc în Convenția privind Drepturile Copilului, sunt strâns legate unele de celelalte și au toate aceeași importanță. Dintre aceste drepturi amintim:

- Dreptul de a-și cunoaște ambii părinți și de a crește într-o familie;
- Dreptul de a i se respecta religia;
- Dreptul la un nume și o naționalitate;
- Dreptul la educație;
- Dreptul la joacă;
- Dreptul la protecție împotriva violenței fizice;

"Muzica este legătura de chei fermecate, cu care se deschid ușile universului sufletesc."
(Valeria Mahok)

Muzica o lume fascinantă, pentru noi toți, indiferent de vârstă...Ea este o artă universală și una dintre cele mai puternice forme de exprimare artistică, având un rol semnificativ în dezvoltarea copiilor. De-a lungul istoriei, oamenii de știință și nu numai, au recunoscut influența pozitivă pe care muzica o are nu numai asupra minții, ci și asupra sufletului. De la stimularea dezvoltării creierului la îmbunătățirea abilităților cognitive și academice, precum și la promovarea dezvoltării emoționale și sociale, muzica și mai exact audițiile muzicale, lecțiile de muzică, învățarea unui instrument muzical, reprezintă stimuli puternici în ceea ce privește creșterea și învățarea timpurie.

Bebelușii încep să răspundă la sunete și ritmuri încă dinainte de naștere, iar această sensibilitate la muzică poate fi exploatată prin ascultarea muzicii clasice sau prin cântatul cântecelor de leagăn. Pe măsură ce copiii cresc, este important să li se ofere acces la o varietate de stiluri muzicale, inclusiv muzică tradițională și muzică ce aparține și altor culturi. Această expunere diversă îi ajută pe copii să își dezvolte gusturile și preferințele muzicale și să își lărgască orizonturile culturale.

Care sunt beneficiile demonstrate ale muzicii asupra dezvoltării copilului?

- ♪ Muzica dezvoltă inteligența și ajută la exprimarea emoțiilor;
- ♪ Sub influența muzicii, limbajul se dezvoltă mai rapid și mai devreme;
- ♪ Audițiile muzicale sporesc capacitatea copiilor de a învăța limbi străine încă de mici;
- ♪ Muzica indiferent de genul muzical, îmbunătățește starea de spirit și contribuie la reglarea emoțională;
- ♪ Învățarea unui instrument muzical crește rezistența fizică și coordonarea mai bună a corpului și membrelor;
- ♪ Prin ascultarea unor pasaje muzicale, se cultivă răbdarea și disciplina;
- ♪ Cântatul la un instrument muzical, dezvoltă abilități motorii atât brute, cât și fine;
- ♪ Lecțiile de muzică dezvoltă abilitatea de a recunoaște diferențe mici și foarte mici între sunete;
- ♪ Învățarea unui cântec, cu versuri și linie melodică, îmbunătățește memoria și concentrarea;
- ♪ Muzica, indiferent de forma în care copilul interacționează cu aceasta, cultivă o mai mare încredere în sine și ajută la o exprimare mai elevată și corectă din punct de vedere gramatical.

Cercetările recente din domeniul neuroștiințelor au concluzionat că expunerea la muzică în primele etape ale vieții copiilor are efecte benefice, iar sunetul și ritmul influențează modul în care se dezvoltă creierul celor mici, dar și abilitățile cognitive, emoționale și sociale ale acestora. Copiii încep să înțeleagă ritmul și să recunoască diferite sunete de la vârste fragede, iar acest lucru face parte din procesul de dezvoltare a abilităților de vorbire și comunicare.

De asemenea, muzica oferă copiilor de toate vârstele oportunitatea de a-și dezvolta abilități utile în viață, unii chiar având parte de succes în viitor grație acestora. Întrucât dezvoltarea timpurie a creierului copilului este un proces complex, care are la bază conexiuni profunde cu lumea exterioară, muzica joacă un rol semnificativ în acest proces și reprezintă o resursă importantă pentru părinții care-și doresc să le ofere cel mai bun start copiilor lor

Creierul copiilor se dezvoltă cel mai mult în primele etape ale vieții acestora, iar expunerea la muzică joacă un rol esențial în această perioadă critică. Cercetările au demonstrat că muzica are capacitatea de a stimula dezvoltarea rețelelor neuronale, având o contribuție semnificativă în ceea ce privește creșterea conexiunilor sinaptice, dar și în îmbunătățirea capacității de învățare și de memorare. Concret, cei care au fost expuși la muzică în timpul copilăriei timpurii au avut un avantaj în ceea ce privește dezvoltarea limbajului și a abilităților matematice și cognitive. În plus, copiii care au învățat un instrument muzical și-au îmbunătățit coordonarea motorie, dezvoltându-și și abilitățile de planificare și organizare. Atunci când un copil cântă la un instrument muzical, precum chitara, pianul sau vioara, creierul său devine angajat într-un proces complex, care implică și coordonarea mișcărilor, interpretarea notelor muzicale, dar și reacția sau feedback-ul la sunetele produse. A cânta la un instrument muzical este un antrenament excelent, care îmbunătățește funcția cognitivă, precum și flexibilitatea mentală și capacitatea de concentrare.

Muzica poate fi un factor cheie în dezvoltarea vocabularului, îmbunătățirea abilităților de citire și scriere, dar și în stimularea gândirii creative. Atunci când copiii cântă sau ascultă muzică, o parte foarte mare din creierul lor este angajată în procese complexe, printre care recunoașterea modelelor și structurilor sonore, iar acest lucru contribuie la dezvoltarea abilităților de analiză și sinteză, care sunt esențiale în procesul de învățare a limbajului sau a matematicii. Creierul celor mici eliberează dopamină, un neurotransmițător asociat cu plăcerea și recompensa, iar aceasta stimulează centrul de recompensă din creier și poate spori motivația și atenția copiilor în timpul activităților de învățare.

Copiii care au fost familiarizați cu muzica de mici au demonstrat o dezvoltare emoțională și socială mai puternică, iar ascultarea și interpretarea acesteia, i-a ajutat să își exprime emoțiile mai bine și să-și dezvolte empatia. Nu în ultimul rând, muzica a fost și este folosită de foarte mult timp pentru reducerea stresului sau tratarea anxietății și a tulburărilor de comportament.

Participarea la grupuri muzicale sau coruri încurajează colaborarea, comunicarea și încrederea în sine. Astfel, copiii care fac muzică împreună, învață să asculte și să răspundă la semnalele sociale, să se adapteze la ritm și să lucreze în echipă. Aceste abilități sociale sunt esențiale în viața de zi cu zi și în succesul ulterior în relații și carieră.

Pe lângă impactul social și emoțional, muzica poate stimula gândirea abstractă, creativitatea, imaginația, precum și raționamentul logic. Cântatul, dansatul și interpretarea muzicală îi încurajează să-și exploreze propriile talente și să-și dezvolte gândirea creativă. Aceste experiențe creative pot spori încrederea și înțelegerea de sine a copiilor, oferindu-le un sentiment de realizare și bucurie.

Preșcolarii, spre exemplu, sunt întotdeauna uimiți de sunetele pe care le pot produce, motiv pentru care sunt mereu dornici să cânte și să compună muzică. La vârste fragede asimilează mult mai rapid orice informație, așadar bazele culturii muzicale se formează încă de la grădiniță.

Este esențial ca părinții, educatoarele și chiar societatea, să susțină și să promoveze experiențele muzicale pozitive în rândul copiilor. Educația muzicală nu se face doar în social media, ci și prin învățarea unui instrument muzical, participarea la concerte cu muzică aparținând mai multor genuri muzicale, prin lecții de canto, care îi pot ajuta să-și găsească și să-și controleze propria voce. Toate aceste activități le oferă copiilor oportunități unice de a-și dezvolta abilitățile și de a-și împlini potențialul.

Efectul și modul în care muzica interferează cu dezvoltarea copilului este un tărâm în continuă expansiune, iar acest fapt relevă importanța muzicii în învățarea timpurie.

Altfel, muzica nu este doar plăcere pentru urechi, o hrană pentru suflet ci influențează semnificativ și dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.

Bibliografie:

Syrratt-Rumens, Rebecca, "Muzică pentru copii", Editura DPH, 2023

#<https://www.unicef.org/romania/ro/pove%C8%99ti/muzica-pentru-copii-coloana-sonor%C4%83-dezvolt%C4%83rii-copilului>

<https://symphonyschool.ro/studiul-muzicii-in-dezvoltarea-copiilor/>

<https://www.scoalamarquez.ro/efectul-muzicii-asupra-dezvoltarii-copiilor/>

ASCULTAREA: Cum o cultivăm? Cum o modelăm? Cum devenim, la rândul nostru, ascultători mai buni pentru copiii noștri?

De ce copiii nu ascultă (și ce ne arată asta)

Înainte de toate, trebuie să schimbăm un unghi de privire. De multe ori ne plângem: „nu mă ascultă“, „nu mă aude“, „îi spun de 10 ori și tot nu face“. Dar Oana Moraru ne-a reamintit că ascultarea nu e un dat – e o abilitate. Și, ca orice abilitate, se dezvoltă în timp, prin model, prin relație, prin exercițiu.

Copiii învață să asculte...ascultându-ne. Mai exact, ascultând felul în care noi îi ascultăm pe ei. Iar ascultarea are niveluri – de la absență totală până la prezență empatică:

Ignoră

Se preface că ascultă

Ascultă selectiv

Ascultă cu atenție

Ascultă empatic

Scopul nostru nu e doar să „ne asculte“, ci să creștem copii care știu să asculte cu adevărat – pe ceilalți, pe ei înșiși, viața.

Primul pas: fii tu un ascultător

Atunci când copilul are o reacție intensă – „mă urăști!“, „nu te mai iubesc!“ – instinctul nostru este să răspundem, să corectăm, să explicăm. Dar adevărata ascultare începe în tăcere. Nu interveni imediat. Nu răspunde cu aceeași intensitate. Ai răbdare.

Respiră. Privește-l. Fii curios. Spune un simplu „ohhh...“ pe frecvența lui, fără să repari. Nu e momentul să rezolvi problema, ci să creezi un spațiu sigur în care el să se simtă văzut și conținut. Reformulează ce ai auzit cu cuvintele tale: „Înțeleg că simți că nu te iubesc...“, „Ești foarte frustrat acum, nu-i așa?“

Când ne relaxăm, copilul învață cum arată un adult capabil să gestioneze emoția. Asta înseamnă, de fapt, putere blândă: să rămâi pilotul în mijlocul turbulenței.

Ascultarea se formează în relație

Ascultarea reală presupune prezență totală: contact vizual, poziție la nivelul ochilor, corp liniștit. Îi dai copilului sentimentul că „ești acolo pentru el“ cu totul. Nu te uiți la telefon, nu te grăbești, nu tragi concluzii.

Ascultarea nu e pasivă. E un dans în care tu îți ții mintea curioasă, reformulezi, numești emoția, împărtășești ce simți și, dacă e cazul, pui o limită clară. Nu punitiv, ci cu fermitate calmă. Copiii au nevoie de părinți care nu se tulbură când pun limite, pentru că asta le dă siguranță.

Copiii ascultă când...

...se simt conectați emoțional. Când nu sunt judecați. Când primesc alegeri, nu comenzi. Când li se vorbește rar, clar, cu calm. Când părintele nu cere de zece ori același lucru, ci acționează consecvent. Când părintele e modelul ascultării. Buna ascultare depinde mai puțin de copil și mai mult de:

Capacitatea noastră de a pune limite cu calm

Nivelul nostru de impulsivitate și reacție

Cât de des ne asumăm propriile emoții

Cât de des ascultăm noi, la rândul nostru

Exerciții care dezvoltă ascultarea activă

Ascultarea se antrenează, la fel ca atenția. Iată câteva metode:

Antrenează atenția auditivă prin jocuri simple

Folosește întrebări deschise și invitații la dialog

Creează rutine în care copilul să știe că urmează să fie ascultat

Implică simțurile în conversații – mirosuri, culori, senzații

Laudă comportamentul de ascultare: „Mi-a plăcut cum m-ai privit când ți-am vorbit!”

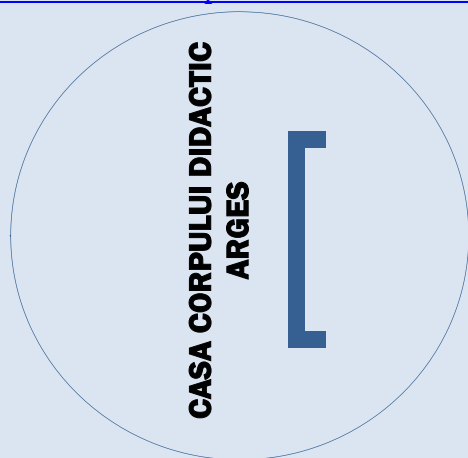
Ascultarea este o alegere zilnică

Ascultarea nu se cere. Se oferă, se modelează, se trăiește împreună. Este una dintre cele mai importante forme de iubire și de respect pe care le putem oferi copiilor noștri. Când ei se simt cu adevărat ascultați, se simt văzuți. Iar din acest spațiu se naște cooperarea, echilibrul și încrederea.

Kinderpedia susține o educație bazată pe conexiune și parteneriat real între școală și familie. Dacă vrei să afli cum putem contribui la o comunicare mai clară, o relație mai autentică și o imagine completă asupra parcursului fiecărui copil, hai să ne auzim.

Bibliografie

<https://www.kinderpedia.co/ro/resurse/blog/educatieconectata/cum-cultivam-ascultarea-la-copii>.

COPILĂRIA – TĂRÂM DE POVESTE

Prof.ed. timpurie Constantin Elena

Școala Gimnazială „Marin Preda” Pitești G.P.N.

Copilăria este începutul drumului vieții, o etapă unică și irepetabilă, plină de farmec, inocență și descoperiri. Este tărâmul în care visul prinde contur, iar realitatea este modelată de imaginație și joc. Pentru educatoare, copilăria nu este doar o etapă de dezvoltare, ci un univers în care avem privilegiul să pășim zi de zi, însoțindu-i pe cei mici în primele lor aventuri spre cunoaștere. La grupa mare „Ciupercuțele”, grupa pe care o coordonez în acest an școlar, fiecare zi este o poveste. Răsetele vesele, curiozitatea aprinsă și micile întâmplări care se nasc în timpul activităților ne oferă constant ocazia să vedem lumea prin ochii copiilor. Fiecare copil aduce cu sine o lumină aparte, o personalitate în formare, iar noi, educatoarele, avem șansa să le fim ghid în această călătorie magică. Jocul este elementul principal în procesul educațional la această vârstă fragedă. Prin joc, copiii învață să colaboreze, să creeze, să-și exprime emoțiile și să descopere lumea. Când spunem o poveste, cântăm un cântec sau realizăm o activitate practică, încurajăm nu doar învățarea, ci și dezvoltarea afectivă, socială și morală. În grupa „Ciupercuțele”, ne străduim să menținem acest echilibru între educație și emoție,

între reguli și libertate, între realitate și fantezie. Copiii trăiesc intens fiecare moment. Se bucură de o floare, de o culoare, de un zâmbet sau de o poveste spusă cu suflet. Ei ne reamintesc, zi de zi, cât de importante sunt lucrurile mici și cât de frumoasă poate fi viața atunci când o privești cu ochi de copil. În acest „tărâm de poveste” numit copilărie, fiecare zi este o lecție despre puritate, curaj și imaginație.

Educația timpurie nu înseamnă doar acumulare de cunoștințe, ci dezvoltarea armonioasă a ființei umane în totalitatea ei. Prin jocuri, povești, poezii și activități creative, copilul își dezvoltă limbajul, gândirea, emoțiile și comportamentele sociale. Grădinița devine astfel un spațiu magic, unde educatoarea este o „zână bună” care face ca învățarea să fie o aventură plină de bucurii și încredere. Copilăria este și perioada în care se pun bazele personalității. Atitudinile, valorile și modelele pe care copilul le întâlnește în primii ani de viață îi vor influența întreaga existență. De aceea, meseria de educatoare implică o mare responsabilitate. Este nevoie de iubire autentică pentru copii, răbdare, înțelegere și creativitate. Dar, în același timp, este și o profesie care răsplătește sufletul cu cele mai sincere

îmbrățișări și cele mai calde zâmbete. A fi educatoare înseamnă a contribui, clipă de clipă, la formarea unei generații care va duce mai departe valorile unei societăți sănătoase. Înseamnă a crede în puterea jocului, a visului și a învățării prin iubire. Înseamnă a păstra vie legătura cu acel tărâm de poveste care este copilăria – locul în care totul este posibil, iar fiecare zi aduce o nouă minune.

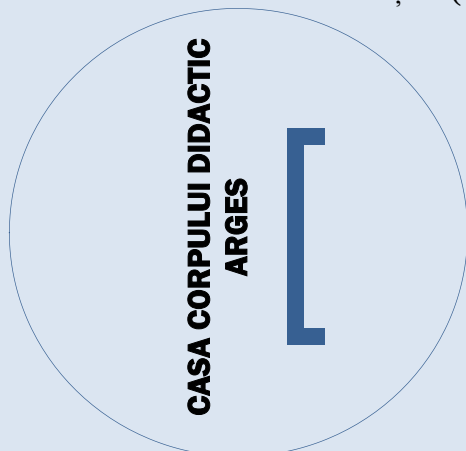
Copilăria, văzută din perspectiva mea, este un dans al emoțiilor. Copiii nu își ascund sentimentele – răd din toată inima, plâng sincer, se entuziasmează pentru cele mai mici lucruri. Această autenticitate mă învață în fiecare zi lecții despre răbdare, empatie și iubire necondiționată. Este imposibil să rămâi indiferent în fața unei întrebări sincere sau a unui „Mulțumesc, doamna!” spus cu un zâmbet larg și ochi sclipitori. Rolul meu nu este doar acela de a transmite cunoștințe, ci și de a construi încredere, de a încuraja, de a învăța prin joc și iubire. În grădiniță, educația înseamnă mai mult decât litere și cifre. Înseamnă formarea caracterului, cultivarea bunătății,

dezvoltarea emoțională și socială a copilului. Este o muncă delicată și profundă, care cere suflet, devotament și înțelegere. Pentru mine, copilăria este o stare de spirit care ar trebui păstrată mereu vie. Atunci când lucrez cu copiii, redescopăr acea parte din mine care crede în povești, care se bucură de soare, de joacă, de un curcubeu apărut pe cer. Este o reîntoarcere la esență – la bunătate, la simplitate și la mirare.

Copiii au nevoie de modele, de sprijin, de zâmbete calde și de brațe deschise. Iar eu încerc, zi de zi, să le ofer un mediu în care să se simtă iubiți, înțeleși și liberi să fie ei înșiși. Fiecare moment petrecut alături de ei este o lecție și o bucurie, o amintire care mă însoțește și care dă sens profesiei mele. Copilăria, văzută prin ochii mei de educatoare, nu este doar o etapă a vieții – este un dar, o chemare și o responsabilitate. Este locul în care se formează viitorul, iar eu sunt recunoscătoare că pot contribui, chiar și puțin, la acest început de drum pentru fiecare copil care îmi trece pragul.

Bibliografie:

1. Căpraru, M. (2010). Copilăria – începutul devenirii umane. Editura Didactică și Pedagogică.
2. Golu, F. (2013). Psihologia dezvoltării. Editura Polirom.
3. Albulescu, I. & Albulescu, M. (2005). Didactica activităților instructiv-educative în grădiniță. Editura Presa Universitară Clujeană.
4. Ministerul Educației. (2019). Curriculum pentru educația timpurie.

JOCUL ȘI IMPORTANȚA ACESTUIA ÎN COPILĂRIE

Prof. Educație Timpurie Ginavar Ileana Cerasela
Școala Gimnazială „Marin Preda”, Pitești

Jocul este o formă de activitate întâlnită încă din cele mai vechi timpuri. La vârsta preșcolară și școlară mică jocul constituie una dintre activitățile preferate de copii. Această îndeletnicire ocupă un loc decisiv în viața copilului preșcolar. Se spune adesea că,

această vârstă este considerată vârsta jocului. În perioada respectivă, ludicul absoarbe o mare parte din timpul copilului.

În literatura de specialitate jocul și funcțiile acestuia sunt explicate, definite în variate moduri. Astfel Schiller scria: „Omul nu este întreg decât atunci când se joacă” (Chateau, 1975). Sau „...jocul este manifestarea primară a atitudinii creative a copiilor față de ceea ce îl înconjoară. Jocul trezește imaginația, creează buna dispoziție, activează gândirea” (Vîgoțki, 1967 apud. Cerghit, 2006). La copil, scria Claparède „jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții. Jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și, în

consecință, poate să acționeze” (Claparède, 1926 apud. Cerghit, 2006). Chateau (1975) scria: „A ne întreba de ce se joacă copilul, înseamnă a ne întreba de ce este copil”. Titus Șuteu (1996) sublinia că „jocul și distracția se numără printre activitățile esențiale ale persoanei, având efecte benefice asupra individului. Jocul este social prin conținut, născându-se în condițiile vieții de grup” (Dr. B. Elkonin: „Psihologia jocului” apud. Șuteu, 1996). Dumitru Ozunu (1995) arăta că funcțiile complexe ale jocului sunt de natură psihologică, pedagogică, socială. Din perspectivă pedagogică, jocul este perceput ca mijloc instructiv, mijloc de educație, mijloc pedagogic terapeutic. Alți autori, A. Glava și C. Glava (2002) consideră ca funcții prioritare ale jocului: funcția adaptativă, formativă, informativă, de socializare, de relevare a psihicului. Potrivit acestor autori, din punct de vedere pedagogic, jocul este socotit un mijloc de instruire, o formă de educație, o modalitate pedagogică terapeutică.

Mai mulți cercetători din literatura de specialitate au demonstrat că, prin joc, copilul

învață, își utilizează creativitatea, depune efortul necesar unei activități de muncă. Totodată, s-a demonstrat că jocul este important pentru dezvoltarea personalității copilului, și prin joc se dezvoltă competențele și capacitățile de bază (Hayes, Orrell, 2003 apud. Golu, 2009).

Potrivit acestor definiții, jocul produce bucurie, plăcere, însă nu este numai o simplă distracție, ci prin joc copilul se dezvoltă, descoperă lumea și viața, o cercetează, o prelucrează și o transformă în învățare, în experiență. Copiii mereu caută modele în jurul lor, pe care le imită și sub influența acestor modele își reglează propriul comportament. Tot prin imitare, exersare își formează capacitatea de a se adapta la cerințele sociale. Jocul reprezintă atât distracție, mișcare cât și învățare, în același timp și explorare.

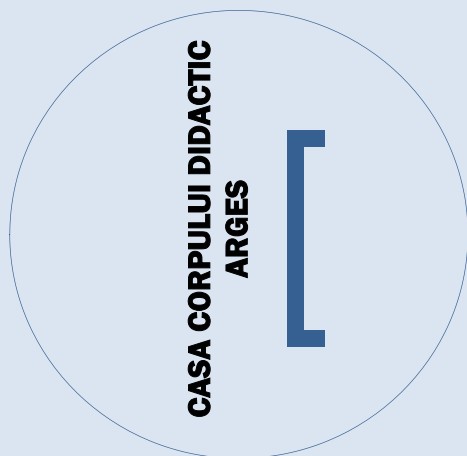
Copiii au nevoie de joacă. Ei se pot bucura de joc aproape în orice moment. Având în vedere faptul că jocul este activitatea dominantă a copilăriei, dar totodată, știind că și cel mai simplu joc are numeroase semnificații asupra dezvoltării copilului, este foarte important să creăm cât mai multe oportunități de a se juca. Care este esența jocului? Copilul jucându-se cunoaște și descoperă lumea, experimentează situații concrete din viață, își folosește creativitatea. Jocul le oferă posibilitatea de a comunica, de a interacționa de a încerca rolurile adulților, de a exersa și dezvolta abilitățile sociale și fizice, dar în același timp le impune copiilor respectarea anumitor reguli. Sub influența jocului se dezvoltă întreaga lui activitate psihică. Copilul în timp ce acționează în joc percepe, memorează, gândește, imaginează, folosește limbajul, își cultivă spiritul de observație, atenția. Jocul îi dezvoltă creativitatea, atitudinea critică, sentimentele morale și sociale (prietenia, solidaritatea etc.), capacitatea de rezolvare a problemelor, capacitatea de a lua decizii. De asemenea, este un important

mijloc de manifestare a emoțiilor și sentimentelor, contribuie la dezvoltarea conduitei voluntare și a trăsăturilor de caracter.

Deși prin conținut, caracter și structură jocurile sunt numeroase și variate, azi, copiii le înlocuiesc treptat cu jocurile pe calculator. Pornind de la nenumăratele efecte benefice ale jocului asupra copilului, datoria noastră de părinte este de a ne antrena copiii cât mai frecvent în joc.

Bibliografie:

- Cerghit, I., (2006), Metode de învățământ, Editura a IV a rev. Polirom, Iași
Chateau, J., (1975), Copilul și jocul, Editura Didactică și Pedagogică, București
Glava, A. și Glava, C., (2002), Introducere în pedagogia preșcolară, Editura Dacia, Cluj Napoca
Golu, F., (2009), Pregătirea psihologică a copilului pentru școală, Editura Polirom, Iași
Ozunu, D., (1995), Pedagogia preșcolară și a jocului, Editura Genesis, Cluj Napoca
Șuteu, T., (1996), Elemente de psihologia persoanei, Editura Genesis, Cluj Napoca
***, (1965), Psihologia copilului preșcolar, Editura Didactică și Pedagogică, ediția a V a rev., sub redacția Roșca, Al. și Chircev, A., București

JOCUL ȘI IMPORTANȚA LUI ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

*Prof. învățător preșcolar: Belicaru Ancuța – Elena
Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minuată”, Pitești*

La prima vedere, nu dăm foarte multă importanță jocului. Deseori, acesta este asociat doar cu distracția. Însă, studiile confirmă că jocul înseamnă învățare, iar copiii învață jucându-se. Jocul este atât de important pentru dezvoltarea optimă a copilului, încât a fost recunoscut de Înalta Comisie a Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului ca drept al fiecărui copil.

Jocul sau joaca vine în mai multe forme. Primul și poate cel mai important este jocul independent, când copiii se joacă singuri, spun povești și se folosesc de marionete sau plușurile lor preferate, fac puzzle-uri sau construiesc cu ajutorul cuburilor. O altă componentă a jocului liber o constituie jocul social, când copiii se joacă unii cu alții sau cu adulții. O alternativă a jocului liber este jocul ghidat, când copiii se joacă într-un context stabilit de adulți, iar un exemplu elocvent este jocul didactic.

Jocul stimulează dezvoltarea timpurie a creierului și îmbunătățește inteligența

Încă de la o vârstă fragedă, copiii interacționează cu lumea din jurul lor prin joc. Majoritatea cercetătorilor și a teoreticienilor timpurii susțin că jocul reprezintă centrul dezvoltării copilului. Creierul bebelușilor prezintă o abundență de conexiuni între neuroni, care se numesc sinapse. Crearea a cât mai multe sinapse permite cunoștințelor adunate în primii ani de viață să fie o bază pentru dezvoltarea cognitivă. Dacă experiența jocului lipsește, se vor crea semnificativ mai puține sinapse.

Neurologii au descoperit că joaca, folosirea jucăriilor și a diferitelor jocuri de societate, pot modifica chimia și fiziologia creierului. Jocul și utilizarea jucăriilor sunt benefice cu precădere pentru zona creierului asociată cu o procesare cognitivă mai înaltă (cortexul cerebral) decât pentru alte părți ale creierului.

Un studiu realizat de Universitatea din Arkansas demonstrează că un copil care a avut acces la jucării va avea un IQ mai mare până la vârsta de 3 ani. Ulterior, psihologul Edward Fisher a analizat 46 de studii efectuate pe joc și a descoperit că jocul ar putea spori semnificativ dezvoltarea cognitivă, lingvistică și socială a copilului.

Jocul îmbunătățește abilitățile sociale și empatia și promovează controlul impulsurilor și reglarea emoțiilor

Când interacționează cu alți copii, copilul învață cum să își comunice ideile, obiectivul jocului și să colaboreze pentru a atinge un scop comun. Micuții exersează reacții, conduite și emoții pe care, ulterior, le vor întâlni în viața reală și vor ști să le gestioneze cu succes.

Este important să le sădăm copiilor, încă din primii ani de viață, dorința și interesul pentru explorare și descoperire. Ei își creează o lume accesibilă, la îndemână, asupra căreia au control și pot exersa scenarii pe care își imaginează că le-ar putea trăi ca viitori adulți.

Jocul liber contribuie la înțelegerea propriilor sentimente, la flexibilitate emoțională, la adaptabilitate și capacitatea de a face față schimbărilor și evenimentelor neașteptate, cultivă perseverența și concentrarea și promovează colaborarea și cooperarea.

În jocul liber copilului îi este permis să greșască fără să se simtă constrâns, fără să simtă presiunea pierderii. E precum o simulare a gestionării emoțiilor și reacțiilor din situații reale, o variantă optimă de exersare a autodisciplinii.

Jocul încurajează gândirea creativă și îmbunătățește abilitățile lingvistice

Fluxul creativității capătă proporții uriașe în cadrul jocului liber. Copiii își imaginează, interpretează, fac predicții, exprimându-și gândurile prin cuvinte și imagini și, poate chiar prin acțiuni care depășesc experiența jocului în sine. Creativitatea astfel generată le sporește capacitatea de a gândi, a simți și a se angaja într-o comunicare complexă cu ceilalți. Creierul lor se dezvoltă în fața provocărilor.

Imaginația îi ajută pe copii să inventeze modalități inedite și diferite de rezolvare a diverse situații. O imaginație bogată este dovada unei intelect bine antrenat, de aceea este indicat să nu le îngrădăm experiența jocului și să conștientizăm că această creativitate infinită de care dispun nu va fi acolo mereu și e responsabilitatea noastră să le oferim acel timp prețios de care au nevoie pentru a contribui sănătos la formarea unei gândiri libere.

Societatea modernă lasă din ce în ce mai puțin timp pentru jocul liber al copiilor

Presiunea socială ne-a accelerat ritmul vieții de zi cu zi, încât cu greu mai ținem pasul. Iar dacă noi, ca adulți, simțim goana cu care se scurg secunde, cei mici sunt prinși într-o vâltoare de taskuri pe care e musai să le bifeze: școală, grădiniță, ore de engleză, de balet, de fotbal, de dansuri, de robotică, de storytelling, de înot și câte și mai câte activități extrașcolare, care sunt în beneficiul absolut al copiilor noștri. Doar vrem tot ce e mai bun pentru ei, pentru evoluția lor și vrem să nu-i vedem limitați în niciun fel. E precum o cursă fără linie de finish, o competiție ce se desfășoară între familiile noastre și celelalte. Dar, tocmai din cauza acestei competiții, sentimentul valorii de sine devine dependent de surse externe. E din ce în ce mai greu să te dai jos din acest carusel. Această presiune nefirească poate produce anxietate în rândul celor mici, încă de la vârste fragede.

Unul dintre criteriile de bază ce stârnesc maxim de interes părinților la înscrierea celor mici în cadrul școlilor și al grădinițelor, constă în numărul de opționale și activități la care își pot înscrie copiii. Cu cât lista e mai lungă, cu atât prestigiul instituției e mai mare și părinții mai mulțumiți. Și uităm încă odată că cei mici au nevoie de joacă nestructurată, liberă, în care să își descarce eventuale frustrări, sentimente negative ori nemulțumiri. Deseori insituițiile de învățământ tradițional ignoră importanța jocului liber și suprasolicitează atenția copiilor, le cer să fie concentrați, serioși și dedicați de dimineața până seara.

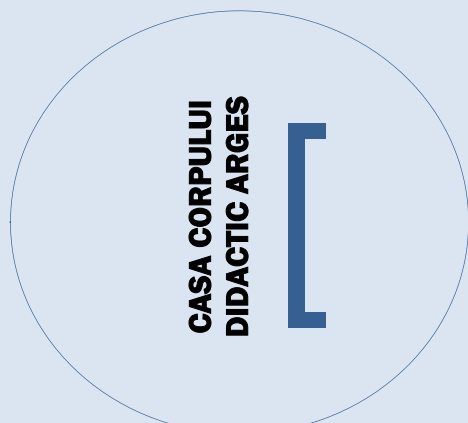
Experții de la Harvard susțin și ei, de asemenea importanța jocului, indiferent de forma în care acesta este practicat:

- *Jocul social* - copiii se joacă între ei sau cu adulții: aruncă mingea, creează competiții amicale, interpretează scenete imaginare etc.;
- *Jocul independent* - copiii se joacă singuri: spun povești cu personajele lor preferate sau cu animalele de pluș, fac puzzle-uri, construiesc etc.;
- *Jocul ghidat* - copiii se joacă într-un context stabilit de adulți. De exemplu, un consilier de tabără ar putea pune problema: "Vom juca o piesă de teatru folosind aceste elemente de recuzită. Despre ce crezi că ar trebui să fie piesa? Cum ar trebui să o începem?"

E păcat să le răpim copiilor timp prețios în care ar putea pur și simplu să viseze, să inventeze, să se răzgândească și să nu mai construiască o rachetă, să lanseze un proiect nou, să se deghizeze în detectivi ori să pornească în misiuni fantastice. Nimic nu poate înlocui avantajele jocului liber. Copiii noștri au nevoie de o pauză de la activitățile mult prea structurate, de la device-uri, de la desene animate, de la orice le-ar înfrâna curiozitatea, aventurile și descoperirile.

Bibliografie:

- <https://www.kinderpedia.co/ro/resurse/blog/educatietimpurie/joc-liber>.

LEADERSHIP ÎN EDUCAȚIE

*Prof. Văcaru Diana Ștefania
Școala Gimnazială „Anton Pann”, Rm. Vâlcea*

Leadershipul în educație este cheia transformării reale într-o școală. Când vorbim despre leadership într-o școală, ne gândim adesea la organizare, reguli și administrare. Dar adevărul este că un lider educațional nu se măsoară prin câte proceduri implementează, ci prin impactul pe care îl are asupra oamenilor. Cultura unei școli nu se creează prin regulamente, ci prin obiceiurile zilnice ale profesorilor, elevilor și părinților – prin felul în care comunicăm, colaborăm și ne raportăm unii la alții.

Leadership-ul într-o școală nu înseamnă doar organizare, reguli și disciplină, ci mai ales crearea unui mediu în care obiceiurile și valorile potrivite sunt cele care ghidează activitatea de zi cu zi. Cultura unei școli nu este definită de panourile cu principii afișate pe pereți, ci de ceea ce se întâmplă în fiecare clasă, pe holuri și în cancelarie. Iar liderul este cel care setează tonul.

Dacă un director sau un manager educațional promovează colaborarea, integritatea și responsabilitatea, aceste valori se vor reflecta în întreaga comunitate școlară. Dar, la fel de ușor, dacă liderul tolerează întârzieri, lipsa de implicare sau o comunicare defectuoasă, acestea devin normă. Cultura nu este despre ce spui că vrei, ci despre ce permiți să se întâmple.

Așa că, dacă vrei o schimbare reală în școala ta, începe prin a-ți analiza propriile obiceiuri. Ești tu modelul pe care ai vrea să îl urmeze profesorii și elevii? Dacă răspunsul este „nu chiar”, iată de unde poți începe:

1. Identifică obiceiurile sănătoase și cele toxice din echipa ta.
2. Modelează prin exemplu – oamenii vor urma ceea ce faci, nu ceea ce spui.
3. Începe cu pași mici: consolidează trei obiceiuri bune și elimină trei obiceiuri toxice.

Cultura unei școli nu se schimbă peste noapte, dar orice transformare începe cu liderul. Dacă vrei o echipă implicată, fii primul care demonstrează implicare. Dacă vrei respect, oferă respect. Schimbarea începe cu tine!

Pentru a înțelege ce anume influențează cultura unei organizații educaționale, Adrian Florea a creat modelul STELL*R – o metodă clară și aplicabilă, bazată pe șase factori-cheie care determină modul în care oamenii acționează într-o școală:

S – Skills (Abilități): Oamenii au nevoie de competențele potrivite pentru a implementa schimbarea. Dacă le ceri să facă lucrurile diferit, dar nu îi ajuți să învețe cum, procesul va eșua.

T – True to self (Autenticitate): Există o diferență între valorile spuse și cele trăite? Dacă în școală declarăm că promovăm colaborarea, dar deciziile se iau unilateral, avem o problemă.

E – Expected behavior (Comportamente așteptate): Regulile și politicile sunt importante, dar normele nescrise sunt cele care ghidează cu adevărat comportamentele.

L – Organizational Layout (Structura organizațională): Modul în care este organizată școala influențează felul în care oamenii interacționează și colaborează. Dacă structura este greoaie sau rigidă, inovația și implicarea vor avea de suferit.

L – Leadership: Liderul setează tonul. Dacă liderul unei școli promovează transparența, implicarea și responsabilitatea, aceste valori vor deveni normă. Dacă tolerează haosul și lipsa de consecvență, echipa va face la fel.

R – Rezultatele dorite: Orice organizație, inclusiv o școală, trebuie să știe încotro se îndreaptă. Dacă obiectivele nu sunt clare, nimeni nu știe ce comportamente sunt necesare pentru a le atinge.

O cultură sănătoasă și puternică într-o școală se construiește prin echilibrarea acestor factori. Dacă viziunea, comportamentele și leadership-ul sunt aliniate, atunci schimbarea nu doar că este posibilă, ci devine inevitabilă!

Regulile nu schimbă comportamentele, normele da!

Regulile sunt necesare într-o școală, dar nu sunt suficiente pentru a schimba comportamentele. De ce? Pentru că oamenii nu urmează regulamentele, ci normele nescrise. Poți avea cea mai bine pusă la punct carte a școlii, dar dacă ceea ce se întâmplă în realitate contrazice ceea ce e scris pe hârtie, atunci regulile sunt doar o formalitate.

Gândește-te așa: dacă regulamentul spune că „ora începe la fix”, dar profesorii întârzie constant, ce vor învăța elevii? Că punctualitatea este importantă? Nu prea. Vor învăța că întârzierea este tolerată, iar regula devine doar un set de cuvinte, nu un standard real de comportament.

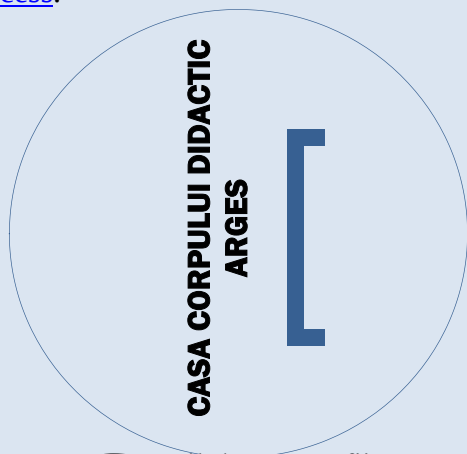
Cum transformi regulile în norme reale?

1. Definește clar comportamentele dorite. Nu lăsa loc de interpretări. Dacă vrei ca profesorii să ofere feedback constructiv elevilor, arată-le exact cum ar trebui să arate acest feedback.
2. Recompensează comportamentele corecte. O simplă apreciere publică poate întări un comportament pozitiv mai eficient decât o penalizare pentru comportamentele greșite.
3. Fii consecvent și aplică regulile fără excepții. Dacă faci compromisuri, transmiți mesajul că regulile sunt opționale.

Dacă vrei ca regulile să fie respectate, trebuie să le transformi în norme culturale. Iar normele culturale sunt setate de lideri, nu de documente. Schimbarea începe de sus – fii primul care respectă și aplică ceea ce ceri de la echipa ta!

Bibliografie:

1. <https://www.kinderpedia.co/ro/resurse/blog/leadership-pentru-educatie/obiceiuri-sanatoase-pentru-o-scoala-de-succes>.

COPIII ȘI COPILĂRIA

*Căprescu Elena – Eleonora, Profesor educație timpurie
Măndescu Mihaela Dumitra, Profesor educație timpurie
Grădinița cu Program Prelungit „Tic-Pitic”, Mioveni*

“Copilăria este inima tuturor vârstelor” (Lucian Blaga)

Copilul este o ființă care crește, care se dezvoltă. Factorii fundamentali ai dezvoltării sunt ereditatea, mediul și educația.

Se consideră că „predispozițiile naturale” au un caracter polivalent, oferind o matrice de posibilități pentru dezvoltarea psihică, fără să predetermine în mod fatal anumite calități sau însușiri ale personalității umane. Structura psihologică a personalității este rezultatul transformării structurii biologice sub influența vieții sociale și a educației. Orice trăsătură psihică este o unitate a interacțiunii dintre factorul genetic și cel de mediu (inclusiv educația), primul aflându-se într-o stare virtuală sau potențială care, sub influența celuilalt, se actualizează și se transformă într-un fenomen psihic, ceea ce rezultă depinzând concomitent de direcția pe care o imprimă factorul ereditar, precum și de forța declanșatoare pe care o imprimă factorul exterior (mediul sau educația). “Cel mai important punct al acordului științific rezidă în faptul că nici o trăsătură sau calitate nu este exclusiv ereditară și nici una nu este exclusiv ambientală la origine” (G.W. Allport, 1981, p. 79).

Dacă asupra eredității nu putem interveni, în ceea ce privește mediul și educația, părinții au o influență majoră, mediul familial fiind primul care stimulează și asigură dezvoltarea copilului. Educația, considerată de

unii cercetători cel mai important factor al dezvoltării umane, favorizează dezvoltarea mentală (memoria, gândirea, imaginația, motivația etc.) și chiar accelerează dezvoltarea psihică.

Copilăria este acea vârstă fericită, a speranței și a visului. Copilăria se definește, sau ar trebui să fie, o mișcare spre înainte, ca o plecare spre orizonturi diverse, spre o multitudine de proiecte.

Copiii „noilor generații” am putea afirma că sunt magnifici. Ei sunt generația care au puterea de a configura noul: vin cu daruri față de generațiile anterioare, au o nouă deschidere către nou și ușurință de a procesa informațiile și tehnologia nouă. Au o puternică personalitate și sensibilitate înăscută.

Educația și creșterea unui copil nu este control și 'dresaj' plin de reguli, perpetuate limitativ „nu face aia și nici aia și nici aia” fabricând mici roboți. Faptul că suntem mai mari decât ei, nu înseamnă că suntem și înțelepți. Ca și părinți, să îi învățăm cum să deprindă a păși și exista pe această planetă. Nu suntem cu nimic superiori lor.

Deseori, cei mari fac pe șefii cu ei. În sfârșit au pe cineva pe care să conducă! De aici izvorăsc rebelii, din dorința de nesupunere la control.

Ei știu bine ce fac, ei simt adevărurile și activează sistemul de protecție împotriva controlului și conflictul dintre generații e acolo.

A fi părinte sau dascăl înțelept presupune să le permiți să își manifeste magnificiența și să fii autentic. Să îi ghidezi, inspiri, cum, tu știi cum. Puterea de părinte sau cadru didactic trebuie să izvorască din iubire și înțelepciune, compasiune, răbdare infinită. Nu aducând frică, amenințările și controlul.

Poate dacă un copil ar fi o piesă de decor nemișcată, cred că cei mai mari ar fi în sfârșit mulțumiți! Din fericire, dorința de explorare a lumii este uriașă la copil.

Părinte sau cadru didactic deseori uităm cum e să dăruiești și să simți iubirea, cum e să fii vulnerabil arătând iubirea. Un joc al uitării iubirii, un joc al rănilor nespuse, al lipsei de comunicare și ascultare. Fiecare dintre noi poate să aleagă să își reamintească cum să iubească, din nou. Există acest potențial. Îl putem descoperi împreună dacă ne simțim copleșiți de realitatea tridimensională. Putem să ne inspirăm cum să iubim din nou copilul din noi. Un copil este un tezaur. Joaca este esența unui copil. E totul atât de simplu și totodată atât de complicat! Dacă îi vom învăța să stăpânească emoțiile, vor înțelege regulile jocului și vor fi liberi să creeze și să experimenteze o viață frumoasă.

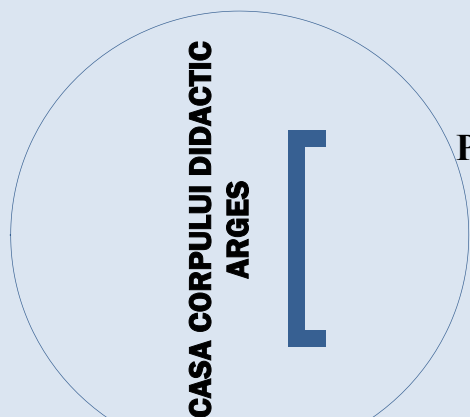
Atât părinții cât și cadrele didactice dorim ca copiii/ preșcolarii care se formează sub coordonarea noastră să se dezvolte armonios, să îi pregătim să facă față cerințelor societății, să fim mulțumiți de ei, să aibă succes în viață pe toate planurile. Întrebarea care se pune este și reușim? Ținem noi seama de nevoile lor? Cu toate acestea răspunsul din punctul nostru de vedere este unul negativ, deoarece ca și cadre didactice în prezent nu putem să le oferim Programe pentru ei. De asemenea nici părinții nu iau în considerare nevoia de socializare a copiilor și adulții implicați în formarea lor uită să lase loc de petrecere a timpului liber cu ei.

Timpul de calitate petrecut de părinte cu copilul său se referă la timpul în care părintele este prezent alături de copil fizic, mental și emoțional, oferindu-i celui mic toată atenția de care are nevoie. Petrecând timp de calitate cu copilul, părintele se conectează la nevoile copilului și este empatic, reușind să împlinească așteptările celui mic. Cu cât copiii au vârsta mai mică, cu atât nevoia lor de a fi ascultați și văzuți este mai mare, iar această nevoie poate fi acoperită prin prezența fizică și emoțională a părintelui. Astfel, îi sfătuim atunci când citesc împreună cu copii lor, când se joacă cu ei, când povestesc sau când ascultă gândurile și ideile celui mic, este important să lase deoparte grijile zilnice. Vor observa cum timpul petrecut în acest mod va deveni plăcut și relaxant atât pentru părinți, cât și pentru cel mic, timpul de calitate nefiind măsurat în ore sau minute, ci în experiențe, emoții și amintiri de neuitat!

„Un copil poate oricând să învețe un adult trei lucruri: cum să fie mulțumit fără motiv, cum să nu stea locului niciodată, și cum să ceară cu insistență ceea ce își dorește.” (Paulo Coelho). Este o minune ca un copil să își păstreze și să aducă cu el mai departe darurile copilăriei. Inocența și frumusețea naturală. Spontaneitatea și tenacitatea, curajul de a fi el însuși.

Bibliografie:

1. Allport, W. Gordon: „Structura și dezvoltarea personalității”, EDP, București, 1981.

COPILĂRIA INFLUENȚATĂ DE ROLUL PARTENERIATULUI GRĂDINIȚĂ-FAMILIE - STUDIU DE CAZ

*Odoroagă Ani Georgiana / Tămârjan Mihaela-Roxana
G.P.P. „Sfântul Nicolae” – Câmpulung*

Parteneriatul grădiniță-familie este esențial pentru asigurarea unei educații echilibrate și complete în primii ani de viață ai copilului. Lucrarea de față evidențiază noile direcții în consolidarea parteneriatului și exemple de bună practică implementate la G.P.P. „Sfântul Nicolae” – Câmpulung pentru reușita școlară și dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Parteneriatul grădiniță-familie este o componentă esențială în educația timpurie, iar noile orientări din domeniul educației pun accent pe o colaborare mai deschisă, flexibilă și centrată pe nevoile copilului. Într-un context educațional în continuă schimbare, marcat de tehnologizare, diversitate culturală și cerințe sociale crescute, parteneriatul educațional devine un pilon important în primii ani de viață ai copilului.

Noi orientări în parteneriatul educațional

Una dintre cele mai importante direcții actuale este promovarea unei comunicări eficiente, bazate pe respect reciproc și implicare activă. Comunicarea nu mai este unidirecțională (de la cadru didactic către părinte), ci implică dialog, feedback și adaptare. Se încurajează întâlniri periodice, grupuri de discuții, ateliere pentru părinți și utilizarea platformelor digitale (Google Classroom, WhatsApp, e-mail) pentru a menține un contact permanent.

De asemenea, se pune accent pe implicarea părinților în activitățile educaționale, nu doar ca observatori, ci ca parteneri activi în procesul de învățare. Astfel, se creează un cadru de învățare extins, unde valorile promovate în grădiniță sunt întărite și acasă.

O altă orientare importantă este recunoașterea diversității: cadrele didactice sunt încurajate să adapteze metodele de colaborare la specificul fiecărei familii – cultural, social sau economic –, astfel încât fiecare copil să beneficieze de sprijin adecvat.

Aspecte de noutate în parteneriatul grădiniță – familie

1.1. Digitalizarea comunicării

- Crearea unui grup de comunicare online prin aplicații mobile pentru transmiterea informațiilor privind activitățile extracurriculare.

- Prezentarea progresului copiilor prin jurnale electronice, accesibile atât pentru educatori, cât și pentru părinți.

1.2. Educația emoțională

- Organizarea unor ateliere pentru părinți și copii pe tema gestionării emoțiilor și a dezvoltării empatiei.

- Activități de storytelling în care părinții sunt invitați să împărtășească povești educative din propria copilărie.

1.3. Incluziunea și diversitatea

- Implicarea părinților în organizarea de activități multiculturală.

- Traducerea materialelor educative pentru familiile de alte naționalități.

1.4. Programe de formare pentru părinți

- Sesiuni de informare cu psihologi și consilieri educaționali.

- Activități de formare pentru părinți privind siguranța în excursii și voluntariat.

2. Activități extracurriculare în parteneriatul grădiniță – familie

2.1. Excursii educative

- Excursii în natură, ferme didactice și vizite culturale, cu implicarea părinților.

2.2. Activități de voluntariat

- Campanii de ecologizare, ateliere de reciclare creativă și târguri caritabile.

Exemple de bună practică

1. **„Ziua Părinților la Grădiniță”** – o activitate lunară în care părinții participă la activități alături de copii, contribuind la teme precum sănătatea, tradițiile, lecturile sau jocurile copilăriei. Aceste momente consolidează relația familie-educatoare și oferă părinților o perspectivă reală asupra activităților zilnice ale copiilor.

2. **Ateliere de dezvoltare personală pentru părinți**, desfășurate cu sprijinul unui psiholog

școlar sau consilier educațional. Temele abordate includ comunicarea eficientă cu copilul, gestionarea emoțiilor sau echilibrul între viața profesională și cea de familie.

3. **Jurnalul digital al copilului**, un instrument modern prin care educatoarele trimit periodic fotografii, filmulețe sau mesaje personalizate legate de activitățile și progresele copiilor. Părinții pot răspunde și adăuga propriile observații, creând un canal de comunicare continuă.
4. **Parteneriate cu comunitatea locală** – implicarea părinților în proiecte educaționale cu impact local, cum ar fi ecologizarea unui parc, vizite la bibliotecă sau colaborări cu alte instituții educaționale.

5. Programul „**Părinți voluntari – educatori pentru o zi**” – Implicarea părinților în activități educative.

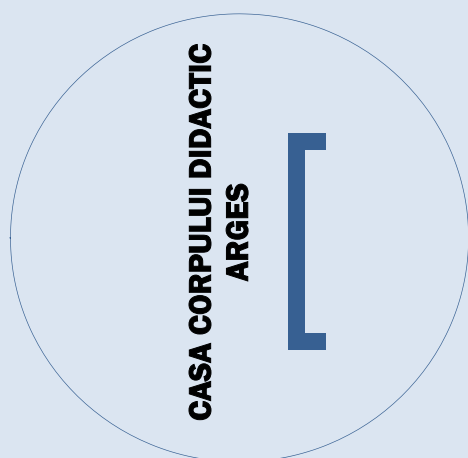
Concluzie

Noul parteneriat grădiniță-familie presupune flexibilitate, colaborare și implicare activă. Cadrele didactice nu mai sunt singurii factori formatori, ci devin facilitatori ai unui proces complex, în care familia are un rol esențial. Doar printr-un dialog permanent și prin respect reciproc se poate construi o comunitate educațională sănătoasă, în care copilul este beneficiarul principal.

Implementarea unor noi orientări în parteneriatul grădiniță – familie contribuie la creșterea gradului de implicare a părinților în activitățile educative. Excursiile și activitățile de voluntariat nu doar că îmbogățesc experiențele copiilor, dar și creează oportunități de colaborare între grădiniță și familie.

Bibliografie

- Cerghit, I. (2008). *Pedagogie generală*. Editura Polirom.
- Cucoș, C. (2014). *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradul didactic II*. Editura Polirom.
- Curriculum pentru educație timpurie (2019), Ministerul Educației Ministerul Educației. (2022). *Ghid pentru parteneriatul școală-familie-comunitate*.
- OECD (2021). *Engaging Families in Early Childhood Education*

COMUNITĂȚILE DE ÎNVĂȚARE SPECIFICE EDUCAȚIEI TIMPURII

Profesor pentru educație timpurie: Petrescu Elena Adriana

Într-o accepție generală, educația este procesul prin care se realizează formarea și dezvoltarea personalității umane. Ea constituie o necesitate pentru individ și pentru societate. Educația este o activitate specific umană realizată în contextul existenței sociale a omului și, în același timp, este un fenomen social, un atribut al societății, o condiție a perpetuării și progresului acesteia. Prin urmare se raportează, în același timp, la individ și la societate.

Educația timpurie reprezintă baza întregului proces de formare a copilului, având un rol esențial în dezvoltarea cognitivă, socială și emoțională a acestuia. Comunitățile de învățare specifice educației timpurii joacă un rol important în crearea unui mediu propice învățării, adaptat nevoilor copiilor cu vârste între 0 și 7 ani. Aceste comunități integrează activități educaționale, de sprijin social și de implicare a părinților, bazându-se pe un cadru legislativ și metodologic bine definit.

Comunitățile de învățare din domeniul educației timpurii se referă la grupuri de educatori, copii și familii care colaborează pentru a sprijini dezvoltarea holistică a copilului. Potrivit Reperele fundamentale în învățarea

și dezvoltarea timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între naștere și 7 ani (OME nr. 4628/2024), comunitățile de învățare facilitează tranziția copilului de la mediul familial la cel educațional, punând accent pe construirea unui mediu sigur și stimulant.

Aceste comunități valorifică diversitatea culturală și individuală, oferind oportunități de învățare diferențiată. Ele sprijină dezvoltarea unor competențe esențiale, precum colaborarea, empatia și gândirea critică, esențiale pentru succesul în etapele următoare ale vieții.

Educația timpurie este reglementată printr-o serie de documente legislative și metodologice, care definesc standardele de organizare și funcționare ale comunităților de învățare:

1. Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023 – Aceasta stabilește cadrul general pentru organizarea învățământului preuniversitar, inclusiv educația timpurie, punând accent pe accesibilitate și calitate.
2. Curriculumul pentru educație timpurie (OMEN nr.4694/2019) – Curriculumul asigură diversitatea activităților educaționale, centrate pe nevoile copilului.
3. Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară (HG nr.566/2022) – Documentul detaliază standardele privind organizarea activităților în creșe și alte instituții dedicate copiilor sub 3 ani.
4. Normativul de dotare minimală pentru serviciile de educație timpurie (OME nr.4143/2022) – Acesta asigură un mediu de învățare modern și bine echipat.

Rolul comunităților de învățare în educația timpurie:

1. Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale
Comunitățile de învățare sprijină dezvoltarea unor abilități esențiale pentru copii, cum ar fi empatia, respectul pentru ceilalți și capacitatea de a colabora. Activitățile din cadrul acestor comunități încurajează interacțiunile sociale și crearea unor relații pozitive între copii și adulți.

2. Implicarea familiei

Implicarea părinților este o componentă esențială în comunitățile de învățare. Conform Metodologiei de organizare a serviciilor de educație timpurie complementare (HG nr.1604/2022), părinții sunt considerați parteneri activi în procesul educațional, fiind implicați în planificarea și desfășurarea activităților educaționale.

3. Promovarea echității și incluziunii

Educația timpurie urmărește asigurarea accesului egal la educație pentru toți copiii, inclusiv pentru cei proveniți din medii defavorizate. Legea nr.248/2015, republicată în 2020, prevede stimularea participării copiilor din familii dezavantajate în învățământul preșcolar, oferind sprijin material și logistic.

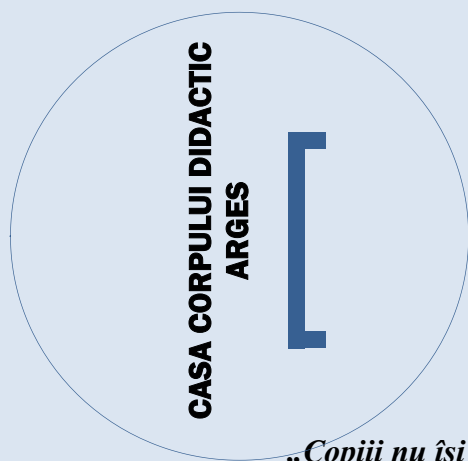
4. Sprijinirea tranziției către ciclurile superioare de învățământ

Profilul de formare al absolventului din educația timpurie (OME nr.6731/2023) subliniază importanța dezvoltării unor competențe cheie, cum ar fi gândirea critică și capacitatea de rezolvare a problemelor, pentru succesul ulterior al copilului în învățământul primar și gimnazial.

Comunitățile de învățare specifice educației timpurii reprezintă un model eficient de colaborare între educatori, părinți și copii, având un impact semnificativ asupra dezvoltării armonioase a copilului. Bazate pe un cadru legislativ solid și pe principii educaționale moderne, aceste comunități contribuie la crearea unui mediu propice învățării, care promovează echitatea, incluziunea și participarea activă.

Bibliografie

1. Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023, cu modificările și completările ulterioare.
2. Curriculumul pentru educație timpurie (OMEN nr.4694/2019).
3. Reperele fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între naștere și 7 ani (OME nr.4628/2024).
4. Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară (HG nr.566/2022).
5. Profilul de formare al absolventului (OME nr.6731/2023).

ROLUL JOCULUI ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI PREȘCOLAR

Prof. Manole Nicoleta- Georgeta
Școala Gimnazială „Marin Preda”, Pitești

Motto:

„Copiii nu își amintesc ce le-ai spus, ci cum i-ai făcut să se simtă.” – Carl Buehner

Copilăria este adesea descrisă ca un „țărâm de poveste”, iar jocul este expresia cea mai autentică a acestui univers. Pentru copilul preșcolar, jocul nu este doar un mijloc de divertisment, ci o modalitate naturală prin care explorează lumea, învață, se exprimă și se dezvoltă.

Edouard Claparède sublinia că jocul este o nevoie esențială a copilului. Nu este vorba doar despre o activitate recreativă, ci despre o necesitate care stă la baza întregii sale formări. Prin joc, educația devine parte din viață, iar învățarea capătă sens pentru cel mic.

Jean Piaget completa această idee, afirmând că, prin joc, copilul integrează realitatea în propria sa activitate. Folosind jocul ca instrument didactic, educatorii reușesc să transforme noțiunile abstracte în experiențe concrete, accesibile inteligenței copilului de vârstă preșcolară.

Jocul reflectă nivelul dezvoltării psihice și intelectuale al copilului. Felul în care se joacă un copil poate indica inventivitatea, capacitatea de organizare, flexibilitatea în gândire și nivelul limbajului. Totodată, activitatea ludică permite evaluarea indirectă a inteligenței și a trăsăturilor de personalitate ale copilului. În timpul jocului, reprezentările copilului se îmbogățesc, se precizează și se conturează. Trecând de la reprezentări la noțiuni, copilului i se dezvoltă memoria și gândirea activă, în care un rol important îl joacă limbajul. Comunicând între ei, copiii își fixează tema jocului, stabilesc subiectul, își repartizează rolurile și își precizează acțiunile comune, menite să confere jocului un caracter organizat.

Prin joc, imaginația copiilor suferă modificări calitative în strânsă legătură cu schimbările psiho-fiziologice care au loc în această perioadă (3–6 ani). Cunoștințele copilului devin mai precise, mai sistematice și mai generalizate; se dezvoltă imaginația reproductivă și creatoare. Iată de ce părinții și educatorii trebuie să acorde o atenție deosebită jocului copilului și chiar să-i fie parteneri de joacă.

Pentru copii, jocul include o varietate de activități amuzante și interesante. Aceste activități pot fi: jocul creativ, jocul liniștit, jocul activ, jocul dramatic și jocul de manipulare a obiectelor. Un copil se poate juca singur sau în grup. Copiii trec prin diferite stadii pe măsura dezvoltării lor, devenind capabili de mai multe interacțiuni în jocul lor. Este important de știut că fiecare vârstă reflectă, prin joc, stadiul de dezvoltare psihologică și emoțională.

Dezvoltarea cognitivă este strâns legată de activitățile ludice. Jocurile de construcție, jocurile simbolice sau cele de creație stimulează formarea gândirii logice, dezvoltarea memoriei și a imaginației. Copiii învață să înțeleagă lumea înconjurătoare acționând, imitând și recreând diferite scenarii de viață.

Jocul este un important instrument educațional ce contribuie la îmbunătățirea abilităților cognitive și la conștientizarea procesului cognitiv, ajutând copilul să facă față mai bine situațiilor emoționale și sociale. Experiența ludică este plăcută, captivantă și emoționantă, aprinzând astfel motivația și entuziasmul copiilor și servind ca fundație solidă a procesului de învățare profundă.

Jocurile și distracțiile sunt mai intense la vârstele copilăriei și tinereții. Știm cu toții că, la vârsta antepreșcolară sau preșcolară, copiii se joacă tot timpul. Aceasta le conferă conduitelor lor multă flexibilitate și, mai ales, le dezvoltă imaginația și creativitatea. Tot prin joc este exprimat și gradul de dezvoltare psihică. Jocul presupune un plan, fixarea unui scop și stabilirea unor reguli, pentru ca în final să se poată realiza o acțiune ce produce satisfacție. Prin joc se afirmă eul copilului, personalitatea sa. Adultul se afirmă prin intermediul activităților pe care le desfășoară, dar copilul nu are altă posibilitate de afirmare decât cea a jocului. Mai târziu, el se poate afirma și prin activitatea școlară. Activitatea școlară se valorifică prin note, acestea se cumulează în medii, iar rezultatul final al învățării este unul tardiv din punct de vedere al evaluării, în timp ce jocul se consumă pe loc, creând bucuria și satisfacția acțiunii trăite.

Pedagogia ne învață că jocul satisface în cel mai înalt grad nevoia de activitate a copilului, generată de trebuințe, dorințe și tendințe specifice copilăriei. De aceea, jocul constituie o formă de manifestare întâlnită la copiii din toate culturile și din toate timpurile. A fost, este și va rămâne tovarășul nedespărțit al copilăriei. Îmbrăcând forma jocului, activitatea este tot atât de necesară dezvoltării psihice și fizice a copilului ca și lumina soarelui.

Jocul este una dintre activitățile prin care copilul învață să cunoască lumea reală. El influențează toate aspectele dezvoltării preșcolarului: percepția, memoria, gândirea, imaginația, sentimentele, interesele, voința.

Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni și operațiuni care urmăresc obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală și fizică a copilului. Incorporat în activitatea didactică, elementul ludic imprimă acesteia un caracter mai viu și mai atrăgător, aducând varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și bucurie, de destindere, prevenind astfel apariția monotoniei, a plictiselii și a oboselii.

Limbajul este un alt aspect esențial influențat de joc. Comunicarea dintre copii în cadrul jocului are un rol formator: aceștia își stabilesc temele, își împart rolurile, își explică acțiunile. Aceste interacțiuni dezvoltă exprimarea clară, corectă și coerentă, contribuind la formarea deprinderilor necesare pentru integrarea școlară ulterioară.

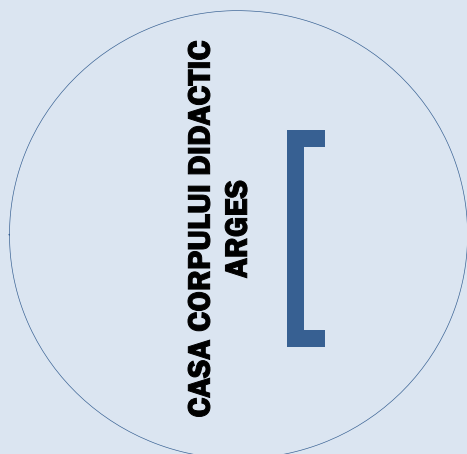
Jocurile didactice joacă un rol major în acest sens. Ele sunt concepute pentru a stimula învățarea prin joacă, îmbogățind vocabularul și dezvoltând limbajul activ și pasiv. Prin joc, copiii învață cu plăcere și fără presiune. Ei descoperă noțiuni, le fixează și le aplică, dezvoltându-și totodată capacitatea de a se exprima și de a înțelege mai bine realitatea.

Mai mult, jocul contribuie și la dezvoltarea afectivă și socială a copilului. În cadrul jocurilor de grup, copiii învață să coopereze, să respecte reguli, să împartă și să își gestioneze emoțiile. Astfel, ei își formează treptat un comportament social adecvat, învățând valori precum respectul, empatia și răbdarea.

În concluzie, jocul este fundamentul pe care se construiește întreaga dezvoltare a copilului preșcolar. El nu trebuie subestimat sau înlocuit cu activități formale premature. Dimpotrivă, părinții și educatorii trebuie să înțeleagă importanța jocului și să îl valorifice ca pe un instrument esențial în educația timpurie. Prin joc, copilul se cunoaște pe sine, învață despre lume și se pregătește, pas cu pas, pentru viața de școlar și, mai târziu, de adult.

Bibliografie:

- *Grigoriu, Dumitru – *Copilul și jocul*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975;
- * Cerghit, Ioan – *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1986;
- * Piaget, Jean – *Jocul și realitatea la copil*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975;
- *Claparède, Edouard – *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973.

COPILĂRIA UN TĂRÂM DE POVESTE

*Prof. Educație timpurie: Ilinca Florina Adelina
G.P.P. Sfântul Nicolae, Câmpulung*

Pentru mine și pentru majoritatea dintre noi, copilăria este perioada aceea magică despre care, chiar dacă nu ne amintim prea multe, o păstrăm în suflet și ne gândim mereu cu plăcere la aceasta. Copilăria este un tărâm magic, nu știm când și unde începe și nu știm când și unde se termină. Copilăria este o lume fermecată, duioasă, dulce, lină, este vârsta la care suntem cel mai aproape de Dumnezeu și de toate tainele existenței: natura, soare, lună, stele. Ne putem întâlni oricând cu balaurul, cu zgripturoaica cea haină, putem fi vrăjitori, eroi din filme, putem vizita orice loc din lume cu ochii minții și să credem cu tărie că am fost acolo cu adevărat, o lume magică. Copilăria este singurul moment al vieții în care trăim totul la maximă intensitate. Apoi, pe măsură ce anii trec și pe măsură ce ne maturizăm, devenim mai serioși, zâmbim mai puțin, nu ne mai bucurăm de orice nimic care ni se oferă, avem gusturi, diferite pretenții și nu mai credem în magie, pierdem jocul, libertatea și pierdem nemărginirea.

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, semnificând vârsta inocenței și a purității. Jocul și joaca sunt factorii cei mai importanți ai copilăriei, ei îi dau farmec, exprimând o modalitate prin care copiii pot descoperi lumea înconjurătoare și minunatele lucruri pe care copilăria le poate oferi. Acești factori se află într-o legătură foarte strânsă: prin joc, copiii descoperă lumea, iar adulții se întorc la perioada copilăriei, redescoperind aceea vârsta a inocenței. Jocul este limbajul copilului la vârste fragede, este un mod prin care ei exprimă liber și sincer ceea ce gândesc, este iubire și modul în care ei înțeleg și descoperă lumea. Copilăria este cea care ne trezește la viață, cea care ne înconjoară cu dragoste, care îi aduce pe adulți în jocul nevinovat al

copiilor, îi face să se prindă în hora minunată și inocentă ce înconjoară omenirea.

În copilărie, te distrezi, ești fericit, îți dorești imposibilul și totul este foarte bine. Chiar dacă copilăria e și ea trecătoare, va avea tot timpul sădită undeva în noi o flacără care trăiește doar din amintiri. Acele amintiri care vor rămâne cu noi pentru totdeauna. Copilăria reprezintă rădăcinile unui copac, care adună informații, locul de unde se pornește totul. Adolescența este trunchiul pomului, drumul către maturitate, iar coroana copacului este viața pe care o trăim zi de zi în funcție de cât de bine am fost hrăniți de rădăcinile și de trunchiul pomului. Iar cele mai importante sunt roadele copilăriei și ale adolescenței. Fructele care au stat ascunse atâta timp așteptând momentul potrivit de a exploda; fructele care sunt rezultatul cel mai dulce, iar acestea simbolizând realizările noastre în viață.

Când suntem copii, sufletele noastre zboară precum fluturii în lumina caldă a soarelui, iar primăvara există mereu în sufletul copilului, întru-cât el însuși este primăvara. Când spun copilărie mă gândesc la inocență, zâmbet, bucurie, gingășie, bunătate, iubire. Acea inocență pură a unui copil, care se bucură pentru toate lucrurile frumoase. Copilăria, este lumea cea mai minunată din care lipsește tristețea.

Universul copilăriei este tot ceea ce ne înconjoară și ne face fericiți. Este zâmbetul duios al mamei, povestea spusă de bunica, cartea preferată, filmul care ne impresionează, prietenii de joacă.

Din păcate, copiii zilelor noastre trăiesc în spații închise, limitate aproape tot timpul, în fața ecranului luminos al calculatorului, vorbind zi, dar și noapte cu prieteni de peste mări și țări, dar neștiind să invite un vecin sau un prieten la o plimbare cu bicicleta prin parc sau prin pădurile din apropiere.

Este de datoria noastră să le povestim că se poate și altfel, că există și un alt mod de a-ți trăi copilăria, mai puțin confortabil și automatizat, ce-i drept, dar mai aproape de Dumnezeu. De asemenea, este de datoria noastră să le spunem povești, să le așezăm o carte în mână și să-i îndemnăm să citească, să le vorbim despre frumos și bine, despre păsări și fluturi și despre tot ceea ce ne poate oferi natura.

Copilăria fericită conduce spre o nouă lume, spre un nou ținut, ceea ce am văzut în viața noastră, așa vom face pe mai departe, am avut fericire, iubire și speranță, asta vom dăru, culegem roadele pentru ceea ce am semănat, iubire am primit, iubire vom oferi.

Poate cea mai puternică arma împotriva răutăților adânc înrădăcinate în inimile oamenilor este copilăria. Inocenta care însoțește aceasta vârstă surprinde mereu prin surâs și candoare. În sufletul unui copil e atât de multă speranță și dragoste încât răbindu-l i-ai omorî surâsul. Copiii au felul lor de a vedea lumea și sunt singurii cărora nu le este frică de viitor. Între imaginar și fantastic, e o lume în care

copiii se regăsesc, comunică și o trăiesc din plin, e o lume unde viața reală nu se regăsește și unde orice copil poate deveni un personaj îndrăgit, poate interpreta rolurile mult visate fără a fi constrânși de ceva, dar nu numai copiii se transpun acestei lumi, ci chiar și adolescenții și adulții.

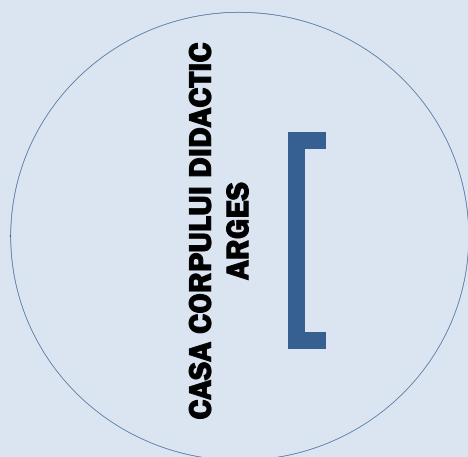
Toate gândurile mărețe, toate invențiile cu adevărat importante au izvorât din sufletul unui copil care a visat să-și depășească condiția și să impresioneze lumea, demonstrând astfel că evoluția societății depinde de ambiția visului unui copil.

Copilăria este un tărâm magic, în care trăim deplin și înțelegem tainele existenței mult mai ușor. Copilăria este singurul moment al vieții în care trăim totul la o intensitate maximă, în care ne supărăm și iertăm imediat, în care râdem și plângem în același timp, în care suntem singuri și totodată cu toată lumea.

În concluzie, copilăria a fost și va rămâne cea mai de preț comoară pentru toți. Copilăria nu ne-o poate lua nimeni și oricând ne putem întoarce la amintirile ce stau în sufletele noastre.

Bibliografie:

1. Chircev, E., Nicoară, M., Particularități de vârstă ale preșcolarilor, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1965;
2. Revista Învățământul Preșcolar, Institutul de Științe ale Educației, nr. 3-4, 2006;
3. Kari Killen, "Copilăria durează generații la rând", Editura First, Timișoara, 2003;
4. Vincent, R., „Cunoașterea copilului”, E.D.P., București.,1972.

COPILĂRIA – TĂRÂM DE POVESTE

*Prof. Andreea Maria Enache
Prof. Loredana Petruța Spirea*

Copilăria este perioada cea mai senină, mai sinceră și mai pură din viața unui om. Este începutul poveștii noastre personale, acea etapă în care lumea este privită prin ochii mirării și ai curiozității, iar fiecare zi aduce cu sine o nouă descoperire. Nu este întâmplător că deseori ne referim la copilărie ca la un „tărâm de poveste” – o lume idealizată, lipsită de griji, populată cu personaje fabuloase, în care totul pare posibil.

Această vârstă a inocenței este presărată cu experiențe care, deși par banale la prima vedere, capătă în timp o valoare profund simbolică. Primul fulg de zăpadă, prima jucărie preferată, vacanțele la bunici, joaca de-a v-ați ascunselea până la apus – toate acestea compun un univers aparte, în care timpul pare să aibă altă măsură,

iar fericirea se găsește în cele mai simple lucruri. Pentru un copil, o cutie de carton poate deveni o rachetă, un băț se transformă într-o sabie magică, iar o pătură așezată peste două scaune devine un castel.

Ceea ce face copilăria atât de specială este capacitatea de a transforma realitatea. Copiii nu se limitează la ceea ce văd, ci inventează, construiesc și reinventează lumea în fiecare zi. Această forță a imaginației le oferă libertatea de a visa fără limite. În mintea lor, animalele vorbesc, jucăriile prind viață, iar pădurile ascund comori neștiute. Ei nu disting încă între ceea ce este posibil și imposibil, ceea ce le permite să exploreze viața cu un entuziasm pe care adulții îl pierd adesea în timp.

Imaginația este nu doar sursa jocului și a poveștilor, ci și un instrument esențial în dezvoltarea cognitivă și emoțională. Prin jocuri de rol, prin povești inventate și aventuri imaginare, copiii învață să-și exprime emoțiile, să înțeleagă relațiile interumane, să găsească soluții și să-și dezvolte empatia. A încuraja și a proteja această lume imaginară înseamnă, de fapt, a le permite să crească armonios, cu încredere în sine și în lume.

O componentă fundamentală a copilăriei o constituie poveștile – fie că sunt citite, ascultate sau inventate. Poveștile sunt o punte între generații, un mod prin care bunicii, părinții și educatoarele transmit valori, învățăminte și tradiții. De la clasicele basme românești cu Făt-Frumos și Ileana Cosânzeana, la fabulele lui La Fontaine sau poveștile moderne pline de fantezie, fiecare poveste oferă o lecție, o reflecție asupra vieții.

Pentru copii, poveștile sunt mai mult decât simple relatări: ele sunt ghiduri de viață. În lupta dintre bine și rău, în încercările eroilor, în curajul personajelor și în triumful final al binelui, copiii găsesc repere morale. Astfel, copilăria devine un tărâm al formării, în care fiecare poveste ascultată contribuie la construirea unei lumi interioare complexe.

Un alt pilon esențial în universul copilăriei este familia. Părinții, bunicii și frații contribuie la conturarea acestui tărâm de poveste prin iubire, grijă și joacă. Copilăria nu ar fi un tărâm de poveste fără îmbrățișările calde ale mamei, fără mâna ocrotitoare a tatălui sau fără poveștile spuse seara de bunici la gura sobei. Relațiile familiale construiesc un spațiu sigur, în care copilul se poate exprima liber, se simte protejat și valoros.

Copiii nu au nevoie de lucruri materiale pentru a fi fericiți. Un zâmbet, un joc împreună, o poveste la culcare sau o simplă plimbare de mână sunt daruri neprețuite. Tocmai această simplitate face ca perioada copilăriei să fie una de neînlocuit. Ea nu poate fi cumpărată sau refăcută, ci doar trăită și, mai târziu, păstrată în memorie.

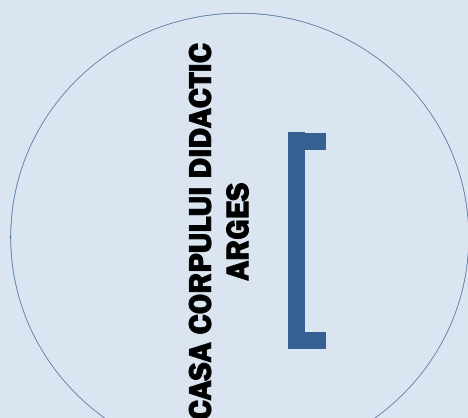
Pe măsură ce creștem, păstrăm în suflet amintirile din copilărie ca pe niște comori. Fiecare experiență, fiecare emoție, fiecare lecție învățată în acea perioadă contribuie la formarea identității noastre. Un adult echilibrat este, adesea, rezultatul unei copilării fericite. Iar atunci când viața devine grea, când stresul și responsabilitățile par copleșitoare, ne retragem cu gândul în acele momente magice, în căutarea liniștii și a inspirației.

Copilăria este asemenea unei grădini fragile: dacă este îngrijită cu iubire, va înflori și va da roade pentru o viață întreagă. De aceea, este esențial să ne amintim cât de important este să oferim copiilor din jurul nostru o copilărie frumoasă – plină de joc, de libertate, de povești și de iubire necondiționată.

Copilăria este, fără îndoială, un tărâm de poveste. Este un univers paralel cu lumea reală, în care totul este posibil, în care emoțiile sunt pure, iar fericirea se găsește în cele mai mici detalii. Ea este fundația vieții, sursa primelor noastre lecții de iubire, curaj, prietenie și încredere. Iar dacă am învățat ceva de-a lungul anilor, este că acea magie a copilăriei nu trebuie să se piardă niciodată. Trebuie doar să avem curajul să închidem ochii și să ne întoarcem, măcar pentru o clipă, în acel tărâm de poveste în care am fost, cândva, eroii propriei noastre vieți.

Bibliografie:

- Golu, M. (2007). Psihologia dezvoltativă. Editura Fundației România de Măine.
- Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Editura Polirom.
- Stan, E. (2009). Didactica lecturii. Teorie și aplicații. Editura Paralela 45.
- Văideanu, G. (1988). Educația – dimensiune fundamentală a existenței umane. Editura Politică.
- Cerghit, I. (2006). Alternative educaționale: structuri, stiluri și strategii. Editura Aramis.

JOCUL – CA METODĂ ȘI FORMĂ DE ACTIVITATE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ - Studiu de specialitate

Prof. Educație Timpurie STINGHE Elena Luminița
G.P.P. „Sfântul Nicolae”, Câmpulung, Argeș

Vârsta preșcolară este cunoscută ca fiind perioadă a intereselor dezvoltării în plan psihic, jocul devenind principalul mijloc de formă de activitate, cu o importanță deosebită a influențelor asupra psihicului și personalității copilului preșcolar.

Dacă ne întoarcem în istoria omenirii unde jocul reprezenta o formă spontană de formare și devenire a ființei umane, acum, în ultimele decenii, jocul a intrat pe cale teoriei și totodată în domeniul riguros al științei ca instrument și metodă de lucru.

Jocul este o activitate „în care se învață”.

În perioada preșcolară, „jocul constituie tipul fundamental de activitate, forma de activitate care susține în cel mai înalt grad dezvoltarea psihică, prin antrenarea psihomotorie, senzorială, intelectuală și afectivă”.

Jocul didactic reprezintă o metodă de învățământ care domină acțiunea didactică simulată. Acțiune valorificată la nivelul instrucției finalitățile adaptive de tip recreativ proprii activității umane, în anumite momente ale evoluției sale ontogenetice, în mod special.

Psihologia jocului pune în evidență importanța activității acestei metode mai ales în învățământul preșcolar și cel primar. Cercetarea sa îi permite cadrului didactic valorificarea principalelor cinci direcții de dezvoltare, orientate astfel: „de la grupurile mici spre grupurile tot mai numeroase; de la grupurile instabile spre grupurile tot mai stabile; de la jocurile fără subiect spre cele cu subiect; de la șirul de episoade nereglate între ele spre jocul cu subiect și cu desfășurare sistematică; de la reflectarea vieții personale și a ambiției apropiate, la reflectarea evenimentelor vieții sociale” (

Pedagogia modernă nu conferă jocului doar o semnificație funcțională, de exercițiu pregătitor și necesar dezvoltării fizice, ci una de reflectare și transformare a realității în plan imaginar, motiv pentru care a devenit astăzi una dintre principalele metode active și atractive, dar și eficiente în conținutul instructiv-educativ mai ales cu preșcolarii și școlarii mici, „toate metodele active de educație a copiilor mici spune Piaget cer să li se firmizeze acestora un material corespunzător pentru că, jucându-se, ei să reușească să asimileze realitățile intelectuale care, fără acesta, rămân exterioare inteligenței copilului”

„Această metodă dinamizează acțiunea prin intermediul motivațiilor ludice care sunt subordonate scopului activității de: predare-învățare-evaluare într-o perspectivă pronunțat formativă”

Cel mai bun mijloc de instruire și educare a copiilor specific vârstei preșcolare este jocul didactic, deoarece specifică forma de învățare prin joc, aici poate fi considerată activitatea comună organizată cu întreg colectivul de copii împreună cu celelalte activități: lectură după imagini, observare, povestire, etc. . El are un loc bine definit în planul de învățământ al instituțiilor școlare, condiționat fiind faptul că odată ce copilul începe să-și însușească pe baza experienței sale de viață, dar și pe alte căi, o înșiruire de deprinderi, de cunoștințe, de priceperi, rolul său crește în vederea altora superioare.

Pentru copil jocul este distractiv, este muncă, este calea eficientă de cunoaștere a lumii înconjurătoare, mijloc prin care se educă. În timpul jocului copilul. Prin activitatea jocului copilul cunoaște culorile, își perfecționează limbajul, cunoaște formele și multitudinile de proprietăți ale obiectelor cu care acționează, și totodată își structurează personalitatea.

Supliment Revista Catedra - editie online

Redacția suplimentului revistei CATEDRA

Coordonator revistă:

Prof. Ana BADEA, director CCD Argeș

Membrii colectivului de redacție:

Maria Magdalena ANGHEL, profesor metodist CCD Argeș

Floarea BÂRLOGEANU, profesor metodist CCD Argeș

Mihaela CRIVAC, profesor metodist CCD Argeș

Georgeta TOMA, profesor metodist CCD Argeș

Valentina Marilena ANDRONE, informatician CCD Argeș

Mirela Mariana ȘUFARIU, bibliotecar CCD Argeș

Design și machetare:

Inf. Valentina Marilena ANDRONE

Coperta:

Bibl. Mirela Mariana ȘUFARIU

Responsabilitatea asupra conținutului articolelor și a dreptului de publicare a fotografiilor revine în exclusivitate autorilor!